

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

4. NEDĚLE POSTNÍ – 15. BŘEZNA 2026

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.

POUTNÍCI V OPATSTVÍ MONTECASSINO. VOTIVNÍ SVÍCE U HROBU SV. BENEDIKTA A SV. SCHOLASTIKY.

Iter ad christianae religionis divitias in Italia qui ad fidem amoremque Christi nos promovent, 30. června 2016;

Iter ad loca sanctitatis et historiae, 4. července 2018, Montecassino, Itálie.

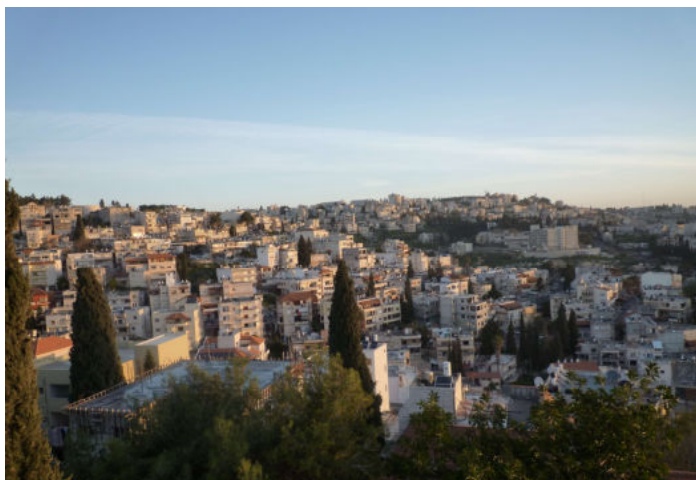
„Josefe, synu Davidův, neboj se vzít k sobě svou manželku Marii“. „Byl jim poddán“ Smrt sv. Josefa
Fresky v klenbě presbytáře chrámu sv. Josefa v Nazaretě. *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, Izrael, 27. února 2013.

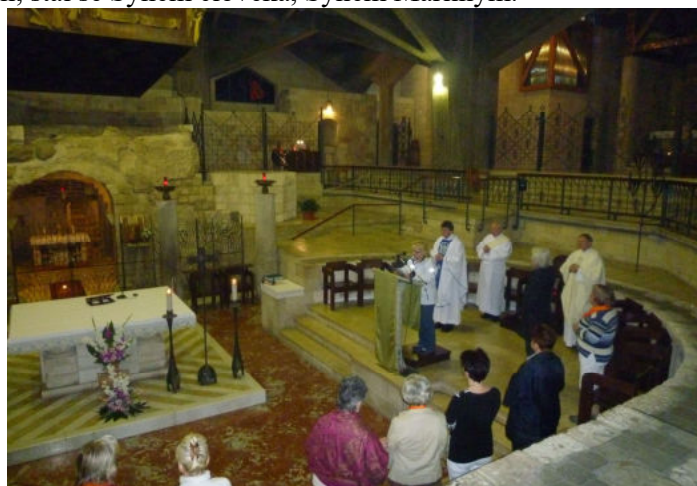
Poutníci před chrámem na místě domu Svaté Rodiny v Nazaretě. V presbytáři svatyně na Poli pastýřů v Betlémě.
Peregrinatio ad Fontes Salutis, Izrael a Palestina, 27. února a 2. března 2013.

SVATÝ JOSEF - "REDEMPTORIS CUSTOS" - OCHRÁNCE VYKUPITELE, od nynějška včel
bdí nad rodinnou stavební firmou Navláčil. Žehnání sochy sv. Josefa u vstupu do areálu firmy v Tlumačově, 18.6.2016.

„Nazaret je město radosti. Dnes se nám dostalo velké milosti slavit mši svatou ke cti zvěstování Páně před uctívanou jeskyní, v níž Maria řekla své „Ano“ andělovi poslanému od Boha, a kde Slovo Otce, stvořitelská Moudrost světa se vtělila a stala se pro nás člověkem, našim Bratrem, Ježíšem z Nazareta. Pod mramorovým oltářem jeskyně jsou vytesána slova: Verbum caro HIC factum est: „TADY se Slovo stalo tělem“: jsou to samotná slova prologu Janova evangelia, slavnostní zvěst o vtělení Slova, s dodatkem „Tady“, historicko-geografickou kvalifikací, kterou nacházíme na všech svatých místech Ježíšova života. Ano, Slovo se vtělilo tady a nikde jinde. Tady se plně potvrdily dějiny spásy a tady začal Nový zákon, tady leží spojnice, která od té chvíle rozděluje dějiny na dobu před Kristem a po Kristu. Tady vše začalo tím, že Boží Syn přišel na zem, stal se Synem člověka, Synem Mariiným.“

„Odtud, kde všechno začalo, se učme věřit, milovat a žít evangelium, zdroj pravé radosti. Jdeme vstříc Pánu, který k nám přichází, nesen v Mariině náručí. Žijme v radosti, nesme tuto radost druhým, dávejme se druhým. Buďme tvory onoho radostného „Ano“, jako Ježíš, který se tady vtělil, jako Maria, která je Pannou obětování a darování se Pánu.“

„Tato svatyně je rovněž klenotnicí mariánské úcty Církve: v horní bazilice jsou spodobněny velké obrazy Matky Boží, uctívané po celém světě; a v přízemí, v podloubí které rovněž obepíná spodní baziliku, a je jakoby Mariiným objetím všem poutníkům, kteří sem přicházejí, jsou další nádherné mariánské ikony ze všech zemí světa, mezi nimi také jedna z někdejšího Československa, která je dílem umělce, jemuž jsem svěřil vitráže kaple Apoštolské nunciatury, aniž bych věděl, že pracoval i pro Nazaret“. Z homílie Giovanniho kardinála Coppy, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, Nazaret, Izrael, 28. února 2013.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

5. NEDĚLE POSTNÍ – 22. BŘEZNA 2026

U Hospodina je slitování, hojné u něho je vykoupení.

JEŽÍŠ ZAVOLAL MOCNÝM HLASEM: „LAZARE, POJĎ VEN!“ MRTVÝ VYŠEL, OVÁZÁN NA NOHOU I NA RUKOU PRUHY (PLÁTNA) A S TVÁŘÍ OMOTANOU ŠÁTKEM. JEŽÍŠ JIM NAŘÍDIL: „ROZVAŽTE HO A NECHTE ODEJÍT!“
Obraz v chrámu Krista Vykupitele, Taybeh, Palestina, *Peregrinatio Ad Fontes Salutis*, 3. března 2013.

„HLE, JÁ OTEVŘU VAŠE HROBY, VYVEDU VÁS Z NICH, MŮJ LIDE, A PŘIVEDU VÁS DO IZRAELSKÉ ZEMĚ.
TU POZNÁTE, ŽE JÁ JSEM HOSPODIN, AŽ OTEVŘU VAŠE HROBY A VYVEDU VÁS VEN, MŮJ LIDE!“.

Peregrinatio Ad Fontes Salutis, Jeruzalém, 1. března 2013.

LITURGICKÉ TEXTY 4. NEDĚLE POSTNÍ

1. ČTENÍ – 1SAM 16,1B.6-7.10-13A

Čtení z první knihy Samuelovy.

Hospodin řekl Samuelovi: „Naplň svůj roh olejem a jdi! Posílám tě k Jesseovi, Betlémanu, protože jsem si vyhlédl krále mezi jeho syny.“ Když Samuel přišel a spatřil Eliaba, řekl si: „Jistě tenhle je před Hospodinem jeho pomazaný.“ Hospodin však řekl Samuelovi: „Nevšímej si jeho vzhledu ani vysoké postavy, neboť ho vylučuji. Nedívám se totiž jako člověk; člověk soudí podle zdání, Hospodin však vidí do srdce.“ Jesse předvedl před Samuela sedm svých synů, ale Samuel řekl: „Mezi nimi Hospodin nevyvolil nikoho.“ A zeptal se: „Jsou to již všichni chlapi?“ Jesse odpověděl: „Ještě je nejmladší, ten pase stáda.“ Samuel tedy řekl Jesseovi: „Pošli pro něho, neboť nesedneme k jídlu, dokud sem nepřijde.“ Poslal tedy a uvedl ho: byl plavovlasý, s krásnýma očima a milého vzhledu. Tu řekl Hospodin: „Nuže, pomaz ho; to je on.“ Samuel vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. Od toho dne i nadále působil s Davidem Hospodinův duch.

ŽALM 23

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám, – dává mi prodlévat na svěžích pastvinách, – vodí mě k vodám, kde si mohu odpočinout, – občerstvuje mou duši. Vede mě po správných cestách – pro svoje jméno. – I kdybych šel temnotou rokle, – nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou. – Tvůj kyj a tvá hůl, – ty jsou má útěcha. Prostíráš pro mě stůl – před zraky mých nepřátel, – hlavu mi mažeš olejem, – má číše přetéká. Štěstí a přízeň mě provázejí – po všechny dny mého života, – přebývat smím v Hospodinově domě – na dlouhé, předlouhé časy.

2. ČTENÍ – EF 5,8-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efezanům.

Bratři! Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž záleží ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a v životě podle pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu, a nemějte žádnou účast v těch neplodných skutcích tmy; spíše je veřejně odsuzujte. Vždyť člověku je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají. Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všechno totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé. Proto se říká v Písmu: „Probud' se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí.“

EVANGELIUM – JAN 9,1-41

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: „Jdi se umýt v rybníku Siloe“ – to slovo znamená „Poslaný“. Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrat, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebral?“ Jedni tvrdili: „Je to on.“ Jiní říkali: „Není, ale je mu podobný.“ On řekl: „Jsem to já.“ Přivedli toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: „Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím.“ Někteří farizeové říkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu.“ Jiní ale namítali: „Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení?“ A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: „Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?“ On odpověděl: „Je to prorok.“ Řekli mu: „V hříších ses celý narodil a ty nás chceš poučovat?“ A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?“ Odpověděl: „A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „Věřím, Pane!“ a padl před ním na kolena.

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, obraťme se k Bohu, našemu Otci, který nás křtem svatým vysvobodil z moci temnoty zla a učinil dětmi světla, a s důvěrou volejme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Prosme, abychom dokázali chápat ty, kdo jsou v temnotě neznalosti či omylu, jak v oblasti náboženské, tak i v postojích každodenního života.
- Utíkáme se k přímlově sv. Benedikta, patrona Evropy a Posla míru a prosíme, zastav ruské teroristické šílenství a ukrajinskému národu dej vzejít budoucnosti pokoje a míru.
- Prosme, ať na území Íránu, Izraele, Palestiny, Libanonu a celého Blízkého Východu, utichne dunění bomb, umlknou zbraně a otevře se prostor pro dialog, v němž bude možné slyšet hlasy národů.
- Za občanskou společnost v naší vlasti, aby nepodlehla aroganci a sobectví vládnoucí patologické sedliny, a tím, že vychází do ulic ukázala, že pravým zdrojem obecného blaha je sdílení radostí a nadějí, úzkostí a bolestí lidí současného světa.
- Modleme se, aby národy směřovaly k účinnému odzbrojení, zejména jadernému, a aby světoví vůdci namísto násilí volili cestu dialogu a diplomacie.
- Modleme se, aby ženy, po vzoru Panny Marie, stále lépe nacházely v církvi své místo.
- Prosme za zemřelé, ať mají účast na světle tvé slávy.

K: Nebeský Otče, ty v nás svým světlem probouzíš odpovědnost za naše bližní, dej, ať toto poznání vkládáme do skutků každodenního života. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 5. NEDĚLE POSTNÍ

1. ČTENÍ – Ez 37,12-14

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Toto praví Hospodin Bůh: „Hle, já otevřu vaše hroby, vyvedu vás z nich, můj lide, a přivedu vás do izraelské země. Tu poznáte, že já jsem Hospodin, až otevřu vaše hroby a vyvedu vás ven, můj lide! Vdechnu vám svého ducha a ožijete, usídlím vás ve vaší zemi, a tak poznáte, že já, Hospodin, jsem to řekl a vykonal" – praví Hospodin.

ŽALM 130

Z hlubin volám k tobě, Hospodine, – Pane, vyslyš můj hlas! – Tvůj sluch ať je nakloněn – k mé snažné prosbě! Budeš-li uchovávat v paměti viny, Hospodine, – Pane, kdo obstojí? – Ale u tebe je odpuštění, – abychom ti mohli v úctě sloužit. Doufám v Hospodina, – duše má doufá v jeho slovo, – má duše čeká na Pána – více než strážce na svítání. Více než strážce na svítání – ať čeká Izrael na Hospodina, – neboť u Hospodina je slitování, – hojné je u něho vykoupení. – On vykoupí Izraele – ze všech jeho provinění.

2. ČTENÍ – ŘÍM 8,8-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Ti, kdo žijí svému tělu, nemohou se líbit Bohu. Ale vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho. Je-li však ve vás Kristus, tělo je podrobeno smrti kvůli hříchu, ale duch je (plný) života, protože je ospravedlněn. A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla svým Duchem, který sídlí ve vás.

EVANGELIUM – JAN 11,1-45

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byl jeden nemocný, Lazar z Betánie, vesnice, kde bydlela Marie a její sestra Marta. To byla ta Marie, která pomazala Pána olejem a utřela mu nohy svými vlasy. Ten nemocný byl její bratr Lazar. Sestry tedy poslaly k Ježíšovi se vzkazem: „Pane, ten, kterého miluješ, je nemocen.“ Když to Ježíš uslyšel, řekl: „To není nemoc k smrti, ale k slávě Boží, aby jí byl oslaven Boží Syn.“ Ježíš měl rád Martu a její sestru i Lazara. Když tedy uslyšel, že je nemocen, zůstal ještě dva dni v místě, kde byl. Potom teprve řekl svým učedníkům: „Pojďme znovu do Judska!“ Učedníci mu odpověděli: „Mistře, nedávno tě chtěli židé ukamenovat – a zas tam jdeš?“ Ježíš na to řekl: „Nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, protože vidí světlo tohoto světa. Kdo však chodí v noci, klopýtne, protože v něm není světlo.“ Po těch slovech ještě dodal: „Náš přítel Lazar spí, ale jdu tam, abych ho probudil.“ Učedníci mu řekli: „Pane, jestliže spí, uzdraví se.“ Ježíš však mluvil o jeho smrti, ale oni mysleli, že mluví o skutečném usnutí. Ježíš jim tedy řekl otevřeně: „Lazar umřel. A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Ale pojďme k němu!“ Tomáš – řečený Blíženec – vyzval ostatní učedníky: „Pojďme i my, ať zemřeme s ním!“

Když Ježíš přišel, shledal, že Lazar je už čtyři dny v hrobě. Betánie byla blízko Jeruzaléma, jen asi patnáct honů od něho. K Martě a Marii přišlo mnoho židů, aby je potěšili (v žalu) nad bratrem. Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, chvála mu naproti. Marie zůstala v domě. Marta řekla Ježíšovi: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl

neumřel. Ale vím i teď, že ať bys žádal Boha o cokoli, Bůh ti to dá.“ Ježíš jí řekl: „Tvůj bratr vstane.“ Marta mu odpověděla: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“ Odpověděla mu: „Ano, Pane, věřím, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“ Po těch slovech odešla, zavolala svou sestru Marii stranou a řekla jí: „Mistr je tu a volá tě.“ Jak to (Marie) uslyšela, rychle vstala a šla k němu. Ježíš totiž dosud nedošel do vesnice, ale byl ještě na tom místě, kam mu Marta přišla naproti. Když uviděli židé, kteří byli u Marie v domě a těšili ji, že rychle vstala a vyšla, šli za ní; mysleli si, že jde k hrobu, aby se tam vyplakala. Jakmile Marie došla tam, kde byl Ježíš, a uviděla ho, klesla mu k nohám a řekla mu: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl neumřel.“ Když Ježíš viděl, jak pláče ona a jak pláčou i židé, kteří přišli zároveň s ní, v duchu byl hluboce dojat, zachvěl se a zeptal se: „Kam jste ho položili?“ Odpověděli mu: „Pane, pojd' se podívat!“ Ježíš zaplakal. Židé říkali: „Hle, jak ho miloval!“ Ale někteří z nich řekli: „Copak nemohl ten, který otevřel oči slepému, také dokázat, aby on neumřel?“ Ježíš byl znovu hluboce dojat a přišel ke hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen. Ježíš řekl: „Odstraňte ten kámen!“ Sestra zemřelého Marta mu namítla: „Pane, už zapáchá, vždyť je tam čtvrtý den.“ Ježíš jí odpověděl: „Řekl jsem ti přece, že budeš-li věřit, uvidíš slávu Boží.“ Odstranili tedy kámen. Ježíš obrátil oči vzhůru a řekl: „Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já jsem ovšem věděl, že mě vždycky vyslyšíš. Ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem mě, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal.“ Po těch slovech zavolal mocným hlasem: „Lazare, pojd' ven!“ Mrtvý vyšel, ovázan na nohou i na rukou pruhu (plátna) a s tváří omotanou šátkem. Ježíš jim nařídil: „Rozvažte ho a nechte odejít!“

Mnoho z těch židů, kteří přišli k Marii a uviděli, co (Ježíš) vykonal, v něj uvěřilo.

Objev pravé tváře člověka

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

Potkal jsem učitele, který vyučoval slepé od narození. "Musí to být těžké", prohodil jsem, "dát jim obraz skutečnosti, když ji nikdy neviděli". Učitel nebyl tak pesimistický. Říkal, že mají slepí jiné schopnosti lépe vyvinuté než my. A nakonec dodal: "Je mnoho vidomých, kteří chodí světem a doopravdy nic nevidí". Jak odlišné věci lidé pozorují! Dělává se psychologický test. Vezme se několik lidí, kteří přešli stejnou ulicí. Mají napsat, co viděli. Starší dáma si všimla, že tam měli za výkladem laciné punčochy. Matka, která šla nakupovat, hledala ovšem, jaké kde mají maso a zeleninu. Profesor se zastavil u obchodu s knihami. Student se tam také díval, ale neviděl knihy, viděl blondýnu, která je prodávala. A malý chlapec se nedal odtrhnout od krámků s hračkami. Všichni vidí a kolik různých objevů udělali. Ale přece se v jedné věci shodnou. Kdybychom se jich zeptali: "Viděli jste Boha?", svorně by to všichni popřeli.

Písmo svaté vlastně jejich postoj potvrzuje: "Boha nikdy nikdo neviděl" (*Jan 1,18*). Ale přesto Ježíš uzdravil několik slepých. Jeho divy jsou symbolické. Všem, kdo k němu chodili totiž otvíral ponenáhlu oči, aby poznali, že je Syn Boží. "Kdo vidí mě, vidí Otce"

(Jan 14,9). V něm se tedy neviditelný Bůh stal viditelným. Proto sv. Jan dosvědčuje: "Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy" (1,14). Projevila se tato sláva především ve velkých znameních, které Ježíš konal před všemi lidmi. A dnes? I dnes existuje jedno velké znamení jeho přítomnosti ve světě: je to církev. Svatý Řehoř Nysský rozvádí tuto myšlenku takto. Církev je čistá nevěsta Kristova. ten, kdo se zahledí v její tvář, odkryje v ní rysy tváře jejího Ženicha.

České slovo *církev* má původ, který už dnes znají jenom filologové. Je z řečtiny a znamená původně dům Páně. Eucharistie se normálně slaví v chrámu, který svou strukturou znamená svět vykoupený, oslavený, bydlíště Boha mezi lidmi. Je tu oltář, který znamená vyvýšené místo. Podle staré tradice je na východní straně, protože se biblický ráj umísťoval symbolicky ve stranu, odkud přichází slunce. Jsou tu obrazy svatých. Při eucharistické hostině jsme totiž s nimi zvláštním způsobem spojeni. Je tu kříž, protože tu jde o zpřítomňování v čase věčné oběti Kristovy. Ale je tu především společnost věřících okolo oltáře a okolo kněze zastupujícího Spasitele. Latinsky se církev označuje řeckým výrazem *ecclesia*, který skutečně znamená shromáždění.

Naše kostely a naše bohoslužby jsou tak pojaty, abychom v tom, co se tam vidí očima tělesnými, zahlédli něco ze skutečnosti duchovní, kterou věříme. Ale toto vidění se má přenést do života. Jak jinak bychom mohli upřímně praktikovat křesťanskou lásku, kdybychom nebyli schopni v bližním vidět Krista, kdybychom si nepřipamatovali slova evangelia: "Co jste udělali jednomu z mých nejmenších, udělali jste mně" (Mt 25,40).

Aby nám to bylo snazší, rozvinuli Otcové církve nauku o obrazu a podobenství Božím v člověku. Opírají se pochopitelně o text Genese (1,26-28): "I řekl Bůh: Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby... Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil". Hned nato však vyvstává otázka, v čem ta Boží podoba je? V tom se liší různé směry podle toho, co považují za nej důležitější pro duchovní pokrok.

Pro tzv. *antiošskou školu* je člověk Obraz Boha, který vládne nebi a zemi. Svou vládu pak svěřuje člověku. I ten se tedy stává pánem země. Zní to na první pohled triumfalisticky, ale důsledky, které z toho plynou, jsou závažné. Jde tu o pocit

odpovědnosti za to, co se děje ve světě. Ale jde tu také o pocit nadřazenosti nad vším, co se s lidskou důstojností nesrovnává. To pak je podle sv. Jana Zlatoústého zlo a nízké sklony. Člověk, který podléhá vášním, ponižuje sám svou důstojnost Božího obrazu. Nevládne, ale je ovládán. Týž autor rozvádí myšlenku také ve spisku se zvláštním titulem: *Srovnání mnicha a krále*. Mnoho lidí usiluje o to, aby vládli ostatním lidem. Ale jak jsou ubozí, když je přitom ovládají nízké sklony a když podléhají zlu. Nejsou králi, ale otroci. Daleko nad nimi stojí asketa v horách, který se naučil mít v moci všechno, co ho ponižuje, tj. zlé vášně. Ten je opravdový obraz vševládnoucího Boha.

Jiný postoj k otázce zaujala tzv. *škola alexandrijská*. Člověk je Boží obraz především proto, že poznává skutečnost a svobodně se k ní staví. Připomíná to jeden text Pascala o tom, jak všechno ve světě může člověka zničit, a přece on je neskonale větší: on to ví, ale vesmír to neví. Poznávat pravdu a svobodně zvolit dobro je opravdu božské v nás. Bůh nám dal tu schopnost v takové míře, že můžeme poznat i jeho samého. Co může být většího?

Když čteme tyto krásné texty o Božím obraze v lidech, napadne nás však pochybnost. Kolik lidí denně potkáváme, stýkáme se s nimi. Jak to, že nám jejich podobnost s Bohem uniká? V novinách čteme, že jsou vrahové a podvodníci, na ulici do nás někdo nesympaticky vrazí; ten, od koho očekáváme přátelství se ukáže mrzutým a nevlídným. Kde je tedy ten obraz Boží? I na to mají Otcové odpověď: hřích a zlé sklony jej příkrývají ošklivou škraboškou. Opravdový člověk je pod ní skrytý, vidíme jenom masku. Ta pak může mít i tvary ďábelské. Co se v tom případě dá dělat?

Je tu dvojí důsledek: pro toho, kdo masku nosí a pro toho, kdo ji vidí.

Maska se nasadila hříchem a není z papíru. Jsou to barvy, které se vlepily do obličeje. Ale přesto všechno slzy pokání mají takovou sílu, že jsou schopny obličej obmýt tak, aby zazářil v původní kráse. Takovou moc má křesťanské smíření s Bohem. A co mají dělat ti, kteří ošklivou masku na obličejí jiných vidí? Musí se stále snažit prokouknout pod ni, přesvědčit se, že pravý člověk není to, co vidíme, že jeho pravá tvář je skrytá. Musíme mu pomoci, aby on sám ji objevil a obraz Boží restauroval. Jenom tak se uprostřed tolika marných a tísnivých dojmů ze světa zahlédne, že je tu opravdu Bůh, krása, pravda, dobro. Staneme se vidomými v duchovním smyslu.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (1. 3. 2026)

PUSTIMĚŘ: 3.300,-Kč; **DRYSICE:** 4.060,-Kč; **PODIVICE:** 1.500,-Kč; **TOPOLANY:** 1.060,-Kč
Pán Bůh zaplať vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – Iz 7,10-14

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin promluvil k Achazovi (skrže proroka Izaiáše): „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, ať hluboko v podsvětí, či nahoře na výšinách!“ Achaz však řekl: „Nebudu žádat, nebudu pokoušet Hospodina.“ Tu pravil Izaiáš: „Slyšte tedy, Davidův dome! Nestačí vám omrzovat lidi, že omrzujete i mého Boha? Proto vám dá znamení sám Pán: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel (to je ‘Bůh s námi’).“

Hle, přicházím, Pane, splnit tvou vůli.

ŽALM 40

V obětních darech si nelibuješ, zato jsi mi otevřel uši. Celopaly a smírné oběti nežádáš, tehdy jsem řekl: „Hle, přicházím. Ve svitku knihy je o mně psáno. Rád splním tvou vůli, můj Bože, tvůj zákon je v mém nitru.“ Spravedlnost jsem zvěstoval ve velkém shromáždění, svým rtům jsem nebránil, ty to víš, Hospodine! Nenechal jsem si pro sebe tvou spravedlnost, o tvé věrnosti a pomoci jsem mluvil, nezatajil jsem tvou lásku a tvou věrnost před velkým shromážděním.

2. ČTENÍ – Žid 10,4-10

Čtení z listu Židům.

Krev býků a kozlů nemůže hříchy odstranit. A tak (Kristus), když přicházel na svět, řekl: ‘Dary ani oběti jsi nechtěl, ale připravils mi tělo. V celopalech a v obětech za hřích jsi neměl zálibu. Proto jsem řekl: Tady jsem, abych plnil, Bože, tvou vůli, jak je to o mně psáno ve svitku knihy.’ Po prvních slovech: ‘dary ani oběti, celopaly ani oběti za hřích jsi nechtěl a neměls v nich zálibu’ – a přece to (všechno) se obětuje podle Zákona – hned dodává: ‘Tady jsem, abych plnil tvou vůli.’ To první ruší, aby ustanovil to druhé. A touto ‘vůlí’ jsme posvěceni obětováním těla Ježíše Krista jednou provždy.

EVANGELIUM – Lk 1,26-38

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Bud’ zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi nalezla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoliv byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

„Tady se Slovo stalo tělem“

(homílie Jeho Eminence Mons. Giovanniho kardinála Coppy, čestného občana Drysic, v bazilice Zvěstování, Nazaret, Izrael, Peregrinatio Ad Fontes Salutis, 28. února 2013)

Dnes se nám dostalo velké milosti slavit mši svatou ke cti zvěstování Páně před uctívanou jeskyní, v níž Maria řekla své „Ano“ andělovi poslanému od Boha, a kde Slovo Otce, stvořitelská Moudrost světa se vtělila a stala se pro nás člověkem, naším Bratrem, Ježíšem z Nazareta. Mnohokrát jsem slavil eucharistii na tomto místě, svatým mezi svatými, ale také v jeskyni Zvěstování, nyní bohužel uzavřené kvůli zamezení hojnému pronikání vody. Tady se

událo to, co říkáme ve vyznání víry v *Krédu*: „Skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem“. Pod mramorovým oltářem jeskyně jsou vytesána slova: *Verbum caro HIC factum est*: „TADY se Slovo stalo tělem“: jsou to samotná slova prologu Janova evangelia, slavnostní zvěst o vtělení Slova, s dodatkem „Tady“, historicko-geografickou kvalifikací, kterou nacházíme na všech svatých místech Ježíšova života. Ano, Slovo se vtělilo tady a nikde jinde. Tady se plně potvrdily dějiny spásy a tady začal Nový zákon, tady leží spojnice, která od té chvíle rozděluje dějiny na dobu před Kristem a po Kristu. Tady vše začalo tím, že Boží Syn přišel na zem, stal se Synem člověka, Synem Mariiným.

Tato svatyně je rovněž klenotnicí mariánské úcty Církve: v horní bazilice jsou spodobněny velké obrazy Matky Boží, uctívané po celém světě; a v přízemí, v podloubí které rovněž obepíná spodní baziliku, a je jakoby Mariiným objetím všem poutníkům, kteří sem přicházejí, jsou další nádherné mariánské ikony ze všech zemí světa, mezi nimi také jedna

z někdejšího Československa, která je dílem umělce, jemuž jsem svěřil vitráže kaple Apoštolské nunciatury, aniž bych věděl, že pracoval i pro Nazaret.

Naše myšlenky se nyní usebírají v meditaci velkého tajemství, které se tu připomíná: Slovo vstupuje do světa, aby nás vykoupilo. Dávni biskupové a Otcové, nazývaní Otcové Církve, tuto nevýslovnou skutečnost často shrnovali do slov: „Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal Božím“. Tady se uskutečnila obdivuhodná výměna mezi Bohem a člověkem, kterou nepřestává uctívat vánoční liturgie: Bůh odkládá svou vznešenost, svou všemohoucnost, svou svrchovanost, aby se stal jedním z nás. Jak řekl svatý Pavel: „Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži“ (*Flp 2,6ss*). Když Boží Syn přicházel na svět, jak říká list Židům, řekl: „Dary ani oběti jsi nechtěl, ale připravils mi tělo. V celopalech ani obětech za hřích jsi neměl zálibu. Proto jsem řekl: Tady jsem, abych plnil, Bože, tvou vůli, jak je to o mně psáno ve svitku knihy“ (*Žid 10,5ss*). Touto vůlí Otce a Syna jsme byli zachráněni.

Nazaret je domem „Ano“, „Tady jsem“. Maria říká andělovi své „Ano“, své „Tady jsem“: ale před Ní a s Ní sám Boží Syn, když přicházel na svět, říká své „Ano“, své „Tady jsem“. Tady, v tichu, v usebranosti a modlitbě, odpověď Slova a Marie uskutečňuje spásu světa. Tady začíná radost ve světě.

Nazaret je městem radosti. Když k ní anděl vešel, oslovuje ji pozdravem, kterému ani sama zpočátku nerozumí a je jím zneklidněna: *Kaire, kekaritoméne, o kyrios metá sou* (*Lk 1,20*). Slova přeložená do všech jazyků světa, italsky *Ave Maria*, česky *Zdrávas Maria*, líbezná slova, která jsme poprvé slyšeli ze rtů našich matek, ale která nejsou přesně těmi andělovými; on říká Marii: „Raduj se, Maria, jsi plná milosti“. V malém muzeu vedle baziliky se uchovává nápis ze II.-III. století, který je snad nejstarším „Ave Maria“ světa: *Kaire Maria*, „raduj se Maria“. Ano, raduj se, Maria. Staneš se Matkou Boží, budeš milosrdnou Matkou lidí, budeš *Causa nostrae laetitiae*, „příčinou naší radosti“, jak Tě vzýváme v Loretánských litaniích, protože nám přinášíš Toho, který nás miluje, Toho, který nás zachraňuje. Ježíš přinesl na svět pravou radost, protože zničil hřích, přemohl moc ďábla, vrátil člověku jeho původní důstojnost a krásu Božího dítěte, stvořeného k obrazu a podobnosti Trojjediného Boha. List Židům nám dále sděluje tajemné a zvláštní slovo: když mluví o Ježíšově smrti, říká nám, abychom měli oči upřeny na Toho, který „místo radosti, která se mu nabízela, vzal na sebe kříž a nic nedbal na urážky; nyní sedí po pravé straně Božího trůnu“ (*Žid 12,2*). Na kříži, v hodině naprosté opuštěnosti a nejkrutějších

muk, má Ježíš radost: radost, že nás zachránil, že nás zas učinil Božími dětmi, že nás znovu daroval Otcí.

Milovaní bratři a sestry. Křesťanství je náboženstvím radosti. Dnes však je bohužel mnoho těch, kdo na to zapomínají, anebo to vůbec nevědí. V přípravě na naši návštěvu místa Ježíšova křtu, máme dnes motto: „Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů“. Naší radostí je, že víme, že křest nás očistil od všech hříchů. Tato radost naší víry se však zrodila tady, v Nazaretě, při andělově zvěstování Marii. Na tomto místě znovu objevme radost naší víry, stále hlouběji ji prožívejme, stále konkrétněji ji praktikujme, ve spojení s Bohem, který nám zajišťuje radost i ve chvílích bolesti a zkoušky.

Stejně jako Maria, jako Ježíš, který tady vstoupil do světa, naučme se i my vyslovovat své „Ano“, své „Tady jsem“. Odtud, kde všechno začalo, se učme věřit, milovat a žít evangelium, zdroj pravé radosti. Jděme vstříc Pánu, který k nám přichází, nesen v Mariině náručí. Nikdy nebudme křesťany mrzutými, rozladěnými, stavějícími se proti všemu a proti všem: nebudme proroky neštěstí. Žijme v radosti, nesme tuto radost druhým, dávejme se druhým. Budme tvory onoho radostného „Ano“, jako Ježíš, který se tady vtělil, jako Maria, která je Pannou obětování a darování se Pánu. To je přání, které vám z celého srdce vyslovuji. Amen.

+ Giovanni card. Coppa

Votivní svíce v nazaretské jeskyni, kam byl anděl Gabriel poslán od Boha k Panně, zasnoubené s mužem jménem Josef a ta Panna se jmenovala Maria: TADY SE SLOVO STALO TĚLEM!

KŘESŤANÉ VE SVĚTĚ

Křesťané se neliší od ostatních lidí ani místem, ani jazykem, ani způsobem života. Nežijí totiž ve svých vlastních městech, ani neužívají nějaké zvláštní řeči, ani nežijí jinak nápadným životem. Toto učení nebylo vynalezeno z něčího nápadu, z

přemýšlení všetečných a zvědavých lidí, a křesťané se vůbec nedávají vést lidskými naukami, jako někteří jiní. Ale žijí ve městech řeckých i barbarských, každý podle svého údelu, řídí se místními způsoby v oblékání i obživě a vůbec způsobu života, a přece se jejich život vyznačuje podivuhodným a všem nepochopitelným rysem. Žijí ve svém domově, ale jako cizinci; všechno mají společné s ostatními jako občané, a všechno snášejí jako cizinci; každá cizina je jim otčinou a každá vlast cizinou. Žení se jako všichni a mají děti, ale neodhazují novorozence. Mají společný stůl, ne však lože. Jsou v těle, ale nežijí podle těla. Přebývají na zemi, ale občanství mají v nebi. Zachovávají vydané zákony, ale svým životem zákony překonávají. Všechny milují a všichni je pronásledují. Ač neznámí, jsou odsuzováni, ač zabíjeni, jsou vzkříšení. Ač žebrají, mnohé obohacují, ve všem mají nouzi a všeho mají nadbytek. Jsou uráženi a v urážkách jsou oslaveni; ač pomlouváni, přece jsou ospravedlněni. Ač proklínáni, sami dobrořečí, ponižováni, a přece se jim dostává cti. Ač dobře činí, jsou trestáni jako zlí, a když jsou trestáni, radují se, protože budou vzkříšení. Židé proti nim válčí jako proti cizímu plemeni a Řekové je pronásledují, ale důvod k nepřátelství žádný nemají.

Prostě řečeno: Jako je duše v těle, tak jsou křesťané ve světě. Duše je rozptýlena ve všech údech těla a křesťané ve všech městech světa. Duše dlí v těle, avšak není z těla. Křesťané bydlí ve světě a nejsou ze světa. Neviditelná duše je chráněna ve viditelném těle. I křesťany možno ve světě poznat, avšak jejich zbožnost zůstává neviditelná. Tělo nenávidí duši a bojuje proti ní, poněvadž mu brání, aby se oddávalo rozkoším, a přece jí nemůže uškodit. I křesťany, protože se stavějí proti rozkoším, svět nenávidí a přece jim nemůže uškodit. Duše miluje nenávistné tělo i jeho údy. I křesťané milují ty, kdo je nenávidí. Duše je sevřena tělem; avšak sama tělo udržuje. I křesťany drží jako ve vězení svět, oni však udržují svět. Nesmrtelná duše přebývá ve smrtelné schránce. I křesťané žijí v pomíjivém světě; avšak očekávají v nebesích nesmrtelnost. Duše se stává lepší a sílí hladem a žízňí. Stejně i křesťané - vystaveni soužením - den ze dne co do počtu rostou. Bůh je postavil na tak vznešené místo, které nesmí opustit.

(List Diognetovi, V.-VI. kap. II. století)

„NASLOUCHEJ, MŮJ SYNU, NAKLOŇ UCHO SVÉHO SRDCE“

/Mons. Renato Boccardo¹, arcibiskup Spoleto-Norcia –
list u příležitosti znovuotevření baziliky sv. Benedikta v Norci/

Drazí bratři a sestry, „které Bůh miluje a které povolal do stavu svatých: milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.“ (Řím 1,7).

Znovuotevření baziliky svatého Benedikta v Norci je pro církev v naší diecézi i pro celou občanskou společnost znamením milosti a naděje. Nejde jen o obnovení posvátné budovy k životu a modlitbě po zemětřesení v roce 2016, ale o událost, která nás vrací k naší nejhlubší identitě a vybízí nás k zamyšlení nad budoucností, kterou jsme povoláni budovat.

Po pádu Západořímské říše se zdálo, že Evropa ztratila svou duši. V této situaci rozpadu dokázal Benedikt, „muž svatého života“, jak ho popisuje svatý Řehoř Veliký², svou Řeholí ukázat cestu k

duchovní a občanské obnově.

Slova z Prologu „Poslouchej, můj synu, a nakloň ucho svého srdce“³ zůstávají i dnes živou a pronikavou výzvou a uchovávají moudrost, která nikdy nestárne: naslouchat není jen slyšet, ale přijímat myslí i srdcem, nechat se vnitřně proměnit až k důvěřivé poslušnosti. V době poznamenané hlukem, rozptýlením a krizí kořenů se tato výzva jeví jako prorocké slovo.

¹ MONS. RENATO BOCCARDO se narodil v S. Ambrogio di Torino 21. prosince 1952. Po absolvování klasického gymnázia studoval na Almo Collegio Capranica v Římě na Papežské univerzitě Gregoriana a Papežské univerzitě San Tommaso d'Aquino. Na kněze byl vysvěcen 25. června 1977 a inkardinován do diecéze Susa. Získal licenciát z dogmatické teologie a titul z kanonického práva. V roce 1982 vstoupil do diplomatických služeb Svatého stolce a působil v apoštolských nunciaturách v Bolívii, Kamerunu a Francii. Dne 22. července 1992 byl jmenován vedoucím sekce pro mládež Papežské rady pro laiky. V této funkci mimo jiné koordinoval organizaci a oslavy Světových dnů mládeže v Denveru (1993), Manile (1995), Paříži (1997) a Římě (2000) a také pouti evropské mládeže do Loreta (1995). Dne 11. února 2001 byl jmenován vedoucím protokolu Státního sekretariátu se zvláštními úkoly (odpovědný za organizaci apoštolských cest papeže). Dne 29. listopadu 2003 byl jmenován titulárním biskupem Acquapendente a sekretářem Papežské rady pro sociální komunikaci. Dne 24. ledna 2004 přijal biskupské svěcení v bazilice sv. Petra ve Vatikánu od Jeho Eminence kardinála Angela Sodana, státního sekretáře. Dne 22. února 2005 byl jmenován generálním sekretářem Guvernorátu Vatikánského městského státu. Dne 16. července 2009 byl jmenován arcibiskupem Spoleto-Norcia. Slavnostní vstup do diecéze se konal v neděli 11. října 2009. Od 27. listopadu 2012 do 31. prosince 2023 byl jmenován papežem Benediktem XVI. a potvrzen papežem Františkem členem Kongregace pro svatořečení. Od října 2015 do září 2017 byl členem Biskupské komise pro nauku víry, hlásání a katechezi Italské biskupské konference. Dne 18. září 2017 byl zvolen předsedou Umbrijské biskupské konference a v roce 2022 byl ve funkci potvrzen. Z titulu své funkce členem Stálé rady Italské biskupské konference.

² *Dialogorum libri quattuor*, II, 1: PL 66, 125.

³ Srv. *Regola*, Prologus, 1.

I. NORCIA A SVATÝ BENEDIKT

Když se zdá, že se dějiny řítí do víru nejistot a neřešitelných zlomů, Bůh vzbuzuje muže a ženy schopné číst znamení doby a nabízet odpovědi, které, ačkoli jsou zakořeněny v jejich přítomnosti, uchovávají plodnost, která přetrvává po staletí.

Stejně jako byl Mojžíš vybrán, aby vedl Izrael pouští (srov. Exodus 3,10), tak byl Benedikt povolán, aby vedl Evropu v době hluboké krize, kdy se zdálo, že se kulturní a duchovní jednota rozpadá.

Volba Norcie

V tajemném předivu dějin spásy Bůh téměř nikdy nevybírá místa a osoby podle logiky lidské moci. Na začátku šestého století žila Norcia na okraji velkých politických rozhodnutí, která se přijímala v Římě, Ravenně nebo Konstantinopoli. Nebyla ani hlavním městem, ani strategickým centrem obchodu či války. Přesto se v této drsné a uzavřené krajině, kde ticho hor a rytmus ročních období učily žít v jednoduchosti, narodil ten, kdo změnil historii Evropy Apoštol Pavel to důrazně připomíná: „Ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou 'něco'“ (1 Kor 1,27-28).

POUTNÍCI PŘED SOCHOU SV. BENEDIKTA V RODIŠTI PATRONA EVROPY - NORCI.
Anni Paulini Peregrinatio, 2009, Norcia, Itálie 26. června 2009.

Z pohledu víry není nic náhodné. Když Benedikt opustil Norciu a odešel do Říma a poté do pustevny v Subiacu, zahájil cestu, která daleko přesáhla horizonty jeho doby. Skrze něj Prozřetelnost ukázala, že odpovědi na velké krize dějin nevznikají nutně v palácích moci, ale v poslušných srdcích, schopných uchovat semeno Slova (srov. Lk 8,21). Protože skutečná obnova vychází z nitra, z lidí a společenství, která dokáží spojit ticho a naslouchání, paměť a otevřenost budoucnosti.

Sémě a maják

Bůh, který v evangelijním podobenství přirovnává nebeské království k hořčičnému zrnku, nejmenšímu ze všech semen, ale předurčenému stát se stromem schopným hostit nebeské ptactvo (srov. Mt 13,31-32), učinil něco podobného v životě mladého muže z Norcie. Semínko zaseté do jeho srdce nevyklíčilo náhodou: jeho plodnost byla připravena půdou Písma,

zavlažována moudrostí církevních otců a živena disciplínou společného života. Benediktinská řehole tak již obsahovala zárodek civilizace, schopné integrovat kontemplaci a činnost, hledání Boha a péči o lidstvo. Jak učí svatý Augustin: „V každém semínku je již potenciálně přítomen strom a ovoce, které přijde.“⁴

Svatý Benedikt však není jen semínkem zasetým do země; je také světlem umístěným „na svícen“ (srov. Mt 5,15), které „zářilo ctností v době zkázy“.⁵ V Evropě sužované invazemi, dynastickými boji a rozpadajícími se institucemi byla jeho postava znamením stability, řádu a míru, tichým, ale mocným připomenutím toho, co nemůže být zničeno: důstojnosti člověka stvořeného k obrazu Božímu. Svatý Pavel VI. ho nazval „patriarchou civilizace“,⁶ zatímco svatý Jan Pavel II. v něm viděl „jistý orientační bod na cestě Evropy k její duchovní jednotě“.⁷

Dnes, více než kdy jindy, zůstává svatý Benedikt semenem i světlem: semenem, které stále klíčí všude, kde se věrně žije evangelium v každodenním životě; světlem, které ukazuje cestu uprostřed morálních a kulturních bouří naší doby. Jeho poselství je jednoduché a hluboké: postavit Krista do středu a umožnit víře osvětlovat všechny aspekty osobního a společenského života.

⁴ *De Genesi ad litteram*, V,4,11: PL 34,319.

⁵ Řehoř Veliký, cit. Dílo, II. *Prologus*: PL 66,125.

⁶ Apoštolský list „*Pacis nuntius*“ (24. října 1964): AAS 56 (1964), 965.

⁷ Projev na Montecassinu (20. května 1979), v *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, II/1 (1979), 1980.

Občanské a duchovní znovuzrození

Rekonstrukce baziliky není pouze významným a odvážným architektonickým počinem nebo obnovou uměleckého dědictví; je to akt občanského a duchovního znovuzrození. Rány způsobené zemětřesením jsou hluboké a bolestivé: nezasáhly jen kameny, ale vryly do kolektivní paměti pocit křehkosti a zmaru. Nicméně dílo, z něhož se dnes radujeme, je znamením, že trosky nemají

poslední slovo.

Jeho hodnota není jen estetická nebo funkční, ale hluboce symbolická: znovu potvrzuje schopnost spojit síly, uznat společné dobro a společně pracovat na jeho obnově. Stejně jako ve středověku byly benediktinské kláštery centry modlitby a kultury, charity a vzdělávání, schopnými regenerovat sociální strukturu, tak i dnes může být tato bazilika nejen místem kultu, ale také majákem identity a připomínkou duchovních kořenů našeho kontinentu.

II. BENEDIKTINSKÉ CHARIZMA

Abychom pochopili sílu a aktuálnost poselství svatého Benedikta, je třeba čerpat z historického pramene, který uchoval jeho paměť: k vyprávění svatého Řehoře Velikého v druhé knize Dialogů. Na těchto stránkách, napsaných kolem roku 593, papež popisuje Benedikta nejen jako zakladatele klášterů, ale i jako muže zcela zasvěceného Bohu, schopného vyzařovat ve své době život a svatost.

„Boží muž, milostí i jménem Požehnaný“

Autor začíná svůj příběh slovy, která mají nádech slavnostního prohlášení: „Muž Boží, požehnaný milostí i jménem,“ toužící „líbit se pouze Bohu.“⁸ Tato stručná a výstižná definice vystihuje jádro identity našeho světce: jeho existence byla zakořeněna v Bohu a zcela prostoupena Jeho požehnáním.

Jeho odloučení od světa nebylo útekem před odpovědností, ale aktem vnitřní svobody. Stejně jako Abrahám, který opustil svou vlast, aby následoval hlas Pána (Gn 12,1), tak i

⁸ Cit. dílo, II, 1: PL 66,125.

Benedikt se vydal „na jiné místo“, kde středem již nebyl lidský úspěch, ale na hledání tváře Páně. A právě tato radikální orientace na Boha vzbudila obdiv a následování mnoha lidí: u jeho pustevny se pomalu začali shromažďovat učedníci, přitahováni jeho moudrostí a duchovním otcovstvím. Jeho svatost nebyla sterilní izolací, ale plodností, která se projevovala ve výchově lidí k životu v komunitě. V tom ztělesňuje evangelijní obraz ratolesti spojené s vinným kmenem (srov. *Jan 15,5*): z jeho společenství s Kristem vytryskla životodárná míza schopná živit generace věřících a formovat celé kultury.

V dnešní době, kdy mnozí hledají smysl a směr, nás Benediktovo svědectví vybízí k znovuoobjevení toho, že skutečným vůdcem není ten, kdo vnucuje silou, ale ten, kdo je zakořeněn v Bohu a stává se stabilním opěrným bodem, který plodí život a naději.

Řehole, „zrcadlo evangelia“

Řehole svatého Benedikta, plod moudrosti uzrálé v modlitbě, duchovní rozlišování a komunitní zkušenost, není teologickým traktátem, ani politickým programem, ale skutečným „zrcadlem evangelia“ – jak ji definoval papež Řehoř XVI.⁹ – schopným odrážet a převádět Kristovo učení do každodenního života.

Text byl vytvořen jako vodítko pro mnišskou komunitu, ale jeho dosah sahá daleko za zdi kláštera. Benedikt se neomezuje na diktování vnějších pravidel, ale vychovává své učedníky k vnitřní cestě, na níž se víra a rozum vzájemně osvětlují, disciplína a svoboda harmonizují, ticho a slovo se doplňují: „uměl uspořádat život svých mnichů jako otec, který chrání a vede své děti.“¹⁰ Řehole popisuje mnišský život jako „školu bohoslužby“.¹¹ Nejedná se o poetickou formulaci, ale o vizi existence: člověk je povolán sloužit Bohu ve všem, co dělá, od manuální práce po liturgickou modlitbu, od duchovní četby po přijímání hostů. Tato perspektiva vychovává k osobní odpovědnosti, střízlivému životu, úsilí o společné dobro a stává se zárodkem sociálního míru.

Historická zkušenost potvrzuje tuto formativní sílu: po staletí byly benediktinské kláštery centry modlitby a kultury, charity a práce, přispívající k občanskému obrození Evropy. Jak připomíná svatý Jan Pavel II.: „Benediktinská inspirace dokázala originálním způsobem spojit hledání Boha a budování města člověka.“¹² Právě tato syntéza činí Řeholi aktuální i dnes, době, kdy pocítujeme potřebu pevných bodů, které chrání důstojnost člověka a podporují mírové soužití. Nachází se tu totiž pedagogie vnitřní svobody, které se nedosahuje zrušením disciplíny, ale jejím zráním ve vědomou a láskyplnou volbu.

Ora et labora

Ačkoli se tento výraz v Řádu doslovně nevyskytuje, stal se nejvýstižnější syntézou odkazu světce z Norcie. Není to mnišský slogan, ale antropologický a teologický princip který má své kořeny v křesťanském pojetí člověka a jeho vztahu k Bohu. Modlitba a práce nejsou dvě vedle sebe stojící činnosti, ale dvě neoddělitelné dimenze jediné existence

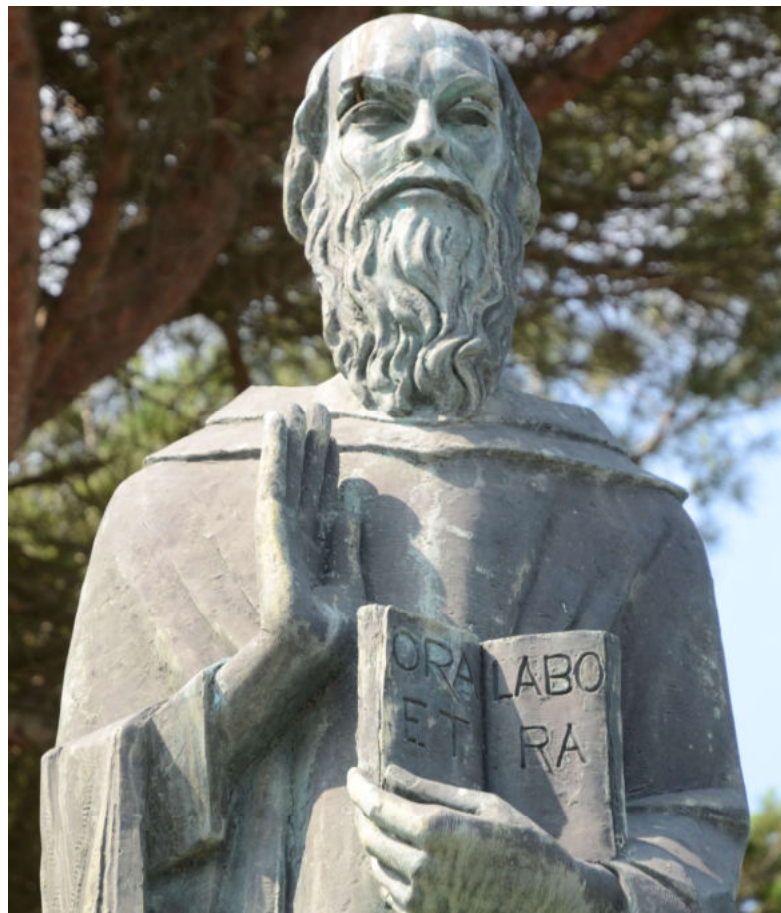
⁹ Apoštolský list „*Pacis firmamentum*“, 25. října 1845.

¹⁰ GREGORIO MAGNO, op. cit., II, 36: PL 66, 220.

¹¹ Prologus, 45.

¹² Promluva k Benediktinům v Subiaku (23. března 1980), in: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, III/1 (1980), 766.

obětované Pánu. S otcovskou moudrostí a s cílem vyhnout se jak sterilnímu aktivismu, tak i únikové spiritualitě, vkládá svatý Benedikt do mnišského života dané chvíle pro liturgickou modlitbu, modlitební četbu posvátného textu, studium a doby věnované

manuální nebo intelektuální práci, v přesvědčení, že obě činnosti směřují k utváření nového člověka v Kristu. V jeho pojetí není práce redukována na pouhou ekonomickou nutnost, ale je povýšena na účast na Božím stvořitelském díle a na bratrskou službu:: „právě tehdy jsou skutečnými mnichy, když žijí z práce vlastních rukou“¹³. Každodenní námaha se stává vtělenou modlitbou a modlitba očišťuje práci a osvobozuje ji od sobectví.

Benediktinské kláštery byly centry zemědělského rozvoje, technického pokroku a šíření kultury. Není náhodou, že Benedikt XVI. uznal, že „*Ora et labora* vyjadřuje syntézu života, která i dnes může vést křesťany a společnost k znovuobjevení spravedlivého a lidského řádu.“¹⁴

V době, kdy hrozí, že se člověk může ztratit mezi zběsilým shonem beze smyslu a éterickou spiritualitou, která se vyhýbá konkrétním odpovědnostem, benediktinské dědictví ukazuje spolehlivý kompas. Vyváženost *Ora et labora* nám připomíná, že modlitba musí vést k činu a čin se musí rodit z modlitby: je to syntéza existence sjednocené kolem Boha.

Lectio divina

Mezi nejcennější rysy benediktinské mnišské tradice patří *lectio divina*. Tato praxe, zakořeněná již u Otců církve, není samoučelným intelektuálním cvičením, ale proměňujícím setkáním se Slovem, která přináší spásu. Svatý Benedikt nepoužívá tento odborný termín, ale vkládá jeho podstatu do Řehole, kde stanoví denní čas na posvátnou četbu zejména během hodin ticha.¹⁵

Lectio divina je školou hlubokého naslouchání: učí „poslušně otevírat své srdce“,¹⁶ přijímat Slovo nejen rozumem, ale celou svou bytostí; vychovává k vnitřnímu tichu, které je nezbytné pro rozpoznání hlasu Pána. Protože, jak připomíná svatý Jeroným, „neznalost

¹³ Regola, 48, 8.

¹⁴ Generální audience (9. dubna 2008), in: Insegnamenti di Benedetto XVI, IV/1 (2008), 624.

¹⁵ Regola, 48,1-9.

¹⁶ Ibid., Prologus.

Písma znamená neznalost Krista¹⁷, a proto žít se Slovem znamená žít se samotným Kristem.

Z benediktinského pohledu je *lectio* cestou, která vede od čtení k meditaci, od meditace k modlitbě, od modlitby ke kontemplaci, podle slavné syntézy Guiga II., kartuziánského mnicha z dvanáctého století.¹⁸ Je to vzestupný pohyb, který postupně člověka vychovává a připravuje ho na jednání podle Boží vůle. *Lectio* působí proti vnitřní roztržitosti, obnovuje schopnost soustředění, formuje myšlení podle logiky evangelia a posiluje rozlišování. V něm Boží slovo nezůstává mrtvou literou, ale stává se světlem na cestě (srov. Žl 119,105), moudrostí, která vede rozhodování, živou pamětí, která chrání křesťanskou identitu. Je to v konečném důsledku dar, který, pokud je přijat a uchován, může formovat generace schopné odolávat kulturní a duchovní fragmentaci naší doby. A zůstává školou naslouchání a proměny srdce. V dnešní době, která se vyznačuje hlukem, povrchností a ztrátou paměti, se tato praxe jeví jako poklad pro celý Boží lid.

Stabilita a pohostinnost

Mezi sliby vlastními benediktinské tradici, patří slib stability, závazek, který mnicha zavazuje k celoživotnímu setrvání v konkrétním klášteře, začlenění do konkrétní komunity. Dnes, v době existenční nejistoty, frenetické mobility a fragmentace vztahů, představuje tento slib hluboce „proti proudu“ jdoucí učení, protože stabilita učí věrnosti, trpělivosti, vytrvalosti ve

vztazích a v každodenní práci.

K stabilitě Benedikt přidává další rozhodující princip: pohostinnost, podle zásady přijímat každého hosta „jako Krista“.¹⁹ Zakořenění není uzavřenost, ale podmínka pro skutečné otevření se druhým: mnich, který je stabilní ve své komunitě, může přijímat bez obav, protože ví, kdo je a kde se nachází; nebojí se, že ho druhý destabilizuje, ale uznává ho jako dar a tajemství. Benediktinská pohostinnost není pouhá zdvořilost, ale vidění Boží přítomnosti v druhém: „Byl jsem cizincem a ujali jste se jste mě“ (Mt 25,35). Přijmout hosta a toho, kdo je jiný, znamená uctít živý obraz Stvořitele, posvátné tajemství, které oslovuje a obohacuje. Taková otevřenost učinila benediktinské kláštery mosty mezi národy a kulturami, oázami míru v dobách konfliktů, bezpečnými útočišti pro poutníky a

¹⁷ *Commentarius in Isaiam, Prologus*: PL 24, 17.

¹⁸ *Scala claustralium*, II: PL 184, 475-476.

¹⁹ *Regola*, 53,1.

pocestné. „Benediktinská mnišská pohostinnost zůstává i dnes znamením církve, která otevírá své dveře, přijímá bez dotazů, uzdravuje bez nároku na odměnu.“²⁰

Spojení stability a pohostinnosti ukazuje v dnešní době cestu k usmíření: být zakořeněni, abychom se mohli otevřít, uchovat si vlastní identitu, abychom mohli vést dialog, aniž bychom ji ztratili. Jak připomíná svatý Jan Pavel II., „jen ten, kdo je pevně zakořeněn, může bez obav podat ruku druhému.“²¹ Stabilita chrání před rozptýlením; pohostinnost léčí izolaci. Tato benediktinská vlastnost se pro nás dnes promítá do schopnosti ctít citová pouta a sliby, zůstat přítomni i v obtížích, neutíkat před těžkostmi, ale hledat mír ve vztazích.

Jednota a pokoj v různosti

Svatý Benedikt, ačkoli nebyl autorem politických smluv, významně přispěl k budování sítě mírových vztahů v Evropě. Řehole vychovala celé generace k pěstování míru jako plodu spravedlnosti a daru Ducha svatého²², dobra, které nelze vnucovat zvenčí, ale které zraje zevnitř.

Svatý Řehoř Veliký nám představuje Benedikta jako otce komunity, která spojuje v lásce velmi odlišné bratry, a konflikty urovnává nikoli autoritářstvím, ale trpělivostí a rozvahou.²³ Mír, který prosazuje, není založen na formálních dohodách nebo křehké rovnováze, ale na vnitřním obrácení, na proměně srdcí; mír, který se rodí ze smíření s Bohem a vyzařuje do lidských vztahů, a stává se životním stylem a základem soužití.

Jako sbor, kde různé hlasy vytvářejí jedinou melodii, nabízí mnišská komunita nabízí obraz lidstva schopného prožívat rozmanitost jako bohatství. Benedikt říká, že mniši musí „soutěžit ve vzájemné úctě“ a „snášet s největší trpělivostí slabosti druhých“²⁴, a žít onu

²⁰ Lev XIV. Apoštolská exhortace „*Dilexi te*“ (4. října 2025), n. 55, in: https://www.vatican.va/content/leo-xiv/it/apost_exhortations/documents/20251004-dilexi-te.html

²¹ Projev k Papežské radě pro kulturu (13 ledna 1989), in: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, XII/1 (1989), 88.

²² Srv. *Prologus*, 17; *Gc* 3, 18.

²³ Cit. dílo, II, 36.

²⁴ *Regola*, 72, 4-5.

bratrskou lásku, která je skutečným dílem Ducha. Jednota se nebuduje odstraněním toho, čím jsme, ale zakořeněním v tom, co nás spojuje, abychom pak přijali a integrovali to, co je odlišné. Pravý mír se totiž nepodepisuje, ale žije.

Tento pohled nachází mocný odkaz ve slovech papeže Lva XIV., který již při svém prvním vystoupení jako papež vyzval zástupy k „neozbrojenému a odzbrojujícímu, pokornému a vytrvalému míru“²⁵, schopnému odstranit logiku síly a otevřít nové cesty k dialogu mezi národy. „Skutečný mír je ten, který se tvoří vycházející z reality (území, komunit, místních institucí atd.) a jejímu naslouchání. Právě z tohoto důvodu si uvědomujeme, že tento mír je možný, když rozdíly a konflikty, které s sebou nesou, nejsou odstraňovány, ale uznány, přijímány a překonávány.“²⁶ Poselství je jasné: pravý mír vychází z pokojných srdcí, schopných přijímat rozdíly, aniž by je popírala, a proměňovat konflikty v příležitosti k setkání. Pouze pokojný duch totiž může šířit mír v rodině, ve společnosti i ve vztazích mezi národy.

Stabilita, pohostinnost, vyváženost mezi modlitbou a prací, naslouchání Slovu jsou dary, které je naše diecézní církev povolána přijímat a uvádět do praxe, čerpajíc z této moudrosti posílení života a poslání farností, k otevření se bližním s důvěrou a k zachování vnitřního pokoje, který plodí sociální mír.

III. POSELSTVÍ PRO EVROPU

Evropa dnes nese jizvy ideologických a morálních ran, které podkopaly její duši: oslabení náboženského vědomí, etický relativismus, který oslabuje sociální soudržnost, válka, která násilně klepe na její dveře, závody ve zbrojení, které hrozí pohltit energii a zdroje, které by mohly být využity k budování míru, spravedlnosti a solidárního rozvoje, opakující se pokušení stavět zdi, které rozdělují, namísto úsilí o budování mostů, které spojují. Na ekonomické úrovni celé národy těžko překonávají stagnaci; inflace, nejistota zaměstnání, nerovnoměrný růst napříč regiony přizívají nedůvěru a rezignaci. I na politické scéně se množí známky křehkosti: nestabilní vlády, ideologická polarizace, růst populismu a nacionalismu, ztráta důvěry v demokratické instituce. K tomu se přidává rostoucí individualismus, který oslabuje smysl pro společenství, a ztráta kulturní paměti, která nás

činí nepřipravenými čelit výzvám současnosti.

²⁵ Srv. První pozdrav k zástupům z balkónu svatopetrské baziliky (8. května 2025), in: <https://press.vatican.va/content/salastampa/it/bollettino/pubblico/2025/05/08/0299/00524.htm>

²⁶ Projev k zástupcům hnutí a společností, které daly vznik „Aréně míru“, 30. května 2025, in: <https://www.vatican.va/content/leo-xiv/it/speeches/2025/may/documents/20250530-movimenti-pace.html>

V této souvislosti není návrat k Benediktovi gestem nostalgie, ale prorockým počinem. V apoštolském listu *Pacis nuntius* svatý Pavel VI. připomněl, že Benedikt „dokázal spojovat lidi nikoli pouty moci, ale silou ducha.“²⁷ Právě tato vnitřní síla dnes mnoha institucím chybí: bez duše hrozí Evropě, že se stane pouhým na funkčním seskupením ekonomických a technických zájmů, bez hlubší soudržnosti. Jak již varoval Benedikt XVI.: „Skutečnou krizí Evropy je krize jejího pojetí života a údělu člověka.“²⁸ Znovunalezení společné duše znamená uznat existenci sdíleného horizontu, dobra většího než individuální zájmy, naděje, která spojuje navzdory rozdílům.

Benediktovo poselství bylo právě toto: budovat společenství počínaje jednotlivcem, vychovávaným k hledání Boha, k respektování druhých a k práci pro společné dobro. Je to výzva, abychom se nevzdávali fragmentaci, ale abychom znovu našli dech Evropy, která, i když křehká a zmatená, se může znovu stát matkou civilizace.

Stavět na pevných základech

Rekonstrukce baziliky svatého Benedikta vybízí k budování společného domova, založeného nikoli na kalkulacích, ale na smyslu, nikoli pouze na technice, ale na moudrosti, nikoli na pomíjivém, ale na věčném. A k připomenutí, že hodnoty, které formovaly Evropu, zůstávají základními kameny životaschopné civilizace: důstojnost osoby, solidarita mezi národy, hledání pravdy a dobra.

Je to výzva, která se týká samotných základů společenského života. Důstojnost osoby je základem každé spravedlivé společnosti; nevyplývá z její společenské role, úspěchu nebo moci, ale z toho, že je stvořena k obrazu Božímu (srov. Gn 1,27).²⁹ Solidarita mezi národy, o kterou se dnes tolik usiluje, se nemůže omezovat na diplomatickou strategii nebo ekonomický nástroj: vyžaduje uznání druhého jako bratra či sestry. Hledání pravdy a dobra brání politice, ekonomice a kultuře, aby se podvolily svévoli nebo stranickému zájmu. Jak učí svatý Tomáš Akvinský: „Společné dobro je božstější než jakékoli dobro partikulární.“³⁰ Bez zaměření na pravdu a dobro všech se soužití degraduje v trvalý konflikt.

Kameny budovy se mohou naskládat jeden na druhý a odolávat pouze tehdy, pokud je pevný základ. Totéž platí pro evropskou společnost: bez morálních a duchovních kořenů je každá politická nebo ekonomická konstrukce odsouzena ke zhroucení. Návrat k těmto základním hodnotám není kulturním luxusem, ale nutností, abychom zabránili tomu, že se náš „společný dům“ promění v soubor pokojů bez jednotné a společné střechy.

Péče o stvoření

Svatý Benedikt se neprezentuje jako „ekolog“ v moderním slova smyslu, přesto jeho Řehole odhaluje harmonický vztah ke stvoření, založený na hluboce křesťanské vizi:

²⁷ AAS 56 (1964), 965.

²⁸ Projev v Collège des Bernardins (12. září 2008), in: *Insegnamenti di Benedetto XVI*, IV/2 (2008), 296.

²⁹ Srv. Jan Pavel II, encyklika *Centesimus annus* (1. května 1991), nn. 11-12: AAS 83 (1991), 802-804.

³⁰ *Summa Theologiae*, I-II, q. 90, a. 2 ad 3.

přírodní statky jsou dary od Boha, které je třeba přijímat s vděčností a chránit s úctou. Doporučuje ekonomovi, aby „na všechny předměty kláštera a na celý jeho majetek pohlížel jako na posvátné oltární nádoby.“³¹ V tomto obrazu je obsažena „teologie péče“: nic není pouze „předmětem“, ale všechno má hodnotu, která vyplývá z jeho užívání zaměřeného k dobru a k vděčnosti Tomu, kdo nám to svěřil. Tento postoj odmítá plýtvání, odsuzuje zneužívání a podporuje spravedlivé a umírněné využívání zdrojů.

Písmo učí, že země a vše, co je na ní, patří Pánu (srov. Žl 64,1), a že člověk dostal úkol ji obdělávat a střežit (srov. Gn 2,15). Svatý Benedikt převádí tuto pravdu do konkrétního životního řádu, kde manuální práce, zemědělství, péče o prostory a zvířata nejsou vedlejšími činnostmi, ale nedílnou součástí duchovního života. Klášter se tak stává mikrokosmem, v němž se harmonie s Bohem odráží v harmonii se stvořením. Papež František tuto vizi znovu předložil jako „integrální ekologii“, která spojuje pozornost k životnímu prostředí se spravedlností k lidem, ochranu biodiverzity s obranou lidského života ve všech jeho fázích a ochranu přírodních zdrojů s podporou společného dobra.³²

V době poznamenané environmentálními krizemi a konflikty, souvisejícími se zdroji, nám Benediktův odkaz připomíná, že péče o stvoření není volitelnou možností, ale dimenzí spravedlnosti a míru. Naše renovovaná bazilika, výsledek práce, která respektovala přírodní a architektonický kontext, se stává konkrétním znamením toho, jak je možné spojit tradici a udržitelnost, krásu a odpovědnost. Rovnováha mezi *ora et labora*, střídavé využívání statků, chápání práce jako spolupráce na díle Stvořitele ukazují přístup, který se dnes stal nezbytným a naléhavým pro přežití planety.

Kultura jako dědictví a poslání

Historie Evropy by byla nepochopitelná bez kulturního přínosu benediktinského mnišství. Kláštery, rozesté jako majáky po celém kontinentu, byly po staletí skutečnými centry vědění, místy, kde se uchovávalo, přepisovalo a předávalo dědictví klasické antiky. V nich víra neomezovala rozum, ale jej očišťovala a povznášela; a rozum se nestavěl proti víře, ale sloužil jí, v syntéze, která je dodnes vzorem autentického křesťanského humanismu.

Práce písařů, uchovávání knihoven, podpora umění a pěstování věd nebyly vedlejšími činnostmi, ale nedílnou součástí mnišského poslání. „Kultura je to, díky čemuž se člověk jakožto člověk stává více člověkem.“³³ Benediktinské kláštery byly školami lidskosti nejen pro mnichy, ale pro celé populace, a formovaly mysl schopné hlubokého uvažování, daleko od povrchnosti a spěchu. Tato láska ke kultuře nebyla sterilním sběratelstvím, ale živým posláním: chránit, aby se rozmnožovalo, uchovávat, aby rostlo, bránit paměť, aby se orientovala na budoucnost. Benediktinský model je výzvou čelit povrchnosti, pěstovat studium jako akt odpovědnosti vůči sobě samým a vůči společnosti. V době, kdy hrozí, že se znalosti omezí na technické dovednosti a jednání na čistou efektivitu, nás benediktinské

³¹ Regola, 31,10.

³² Srv. Encyklika „*Laudato si*” (24. května 2015), nn. 10-11; 137-162: AAS 107 (2015), 845-846; 904-913.

³³ Jan Pavel II., Projev v UNESCO (2. června 1980), in: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, III/1 (1980), 1649.

učení vyzývá k obnovení jednoty osoby: to, co děláme, a to, co meditujeme, se musí sbíhat v jediném cíli, kterým je dobro člověka a sláva Boží.

Znovuotevření baziliky v Norci neoslovuje pouze víru, ale i rozum: hledání Boha, modlitba a práce, solidarita, péče o stvoření, kultura jako poslání, nejsou relikviemi minulosti, ale semeny budoucnosti, která čekají na to, až budou znovu zaseta a s důvěrou pěstována.

IV. CHRÁNIT A NABÍZET

Svatý Benedikt nezanechal dílo k obdivu, ale oheň, který je třeba předávat dál. Protože, jak řekl papež František, „paměť neznamená nostalgicky se ohlížet zpět, ale uchovávat oheň, aby zapálil budoucnost“³⁴ Spolu s univerzální církví a celou evropskou rodinou naše arcidiecéze dostala za úkol uchovávat a šířit duchovní a kulturní dědictví světce z Norcie. Není to privilegium, kterým se lze chlubit, ale úkol, který je třeba plnit s pokorou a odhodláním.

Je tedy třeba dbát na to, aby Benediktovo poselství nebylo redukováno na pouhý folklórní prvek nebo turistickou atrakci, na zachování památky nebo historické paměti. Nestačí totiž jen chránit dědictví; je třeba ho zúročit, jako věrný služebník, který dostal hřivny a rozmnožil je pro svého Pána (srov. Mt 25,14-30). Chránit a nabízet: dvě slovesa, která musí jít ruku v ruce, protože chránit bez nabízení je nečinnost a nabízet bez střežení je ztráta kořenů.

Pastorační, kulturní a sociální angažovanost

Znovuotevření baziliky v Norcii nám tak dává příležitost zamyslet se nad některými iniciativami, díky nimž se živá památka svatého Benedikta může promítnout do konkrétních a trvalých znaků:

- * *Lectio divina* se musí stát živou součástí pastorační nabídky, aby modlitba a rozjímání nad Božím slovem formovaly svědomí a usměrňovaly rozhodnutí (srov. Žid 4, 12) .
- * Pečovat o liturgii, první zvěstování evangelia. Církev, která slaví dobře, střízlivě a důstojně, je církví, která evangelizuje: „nic nesmí mít přednost před láskou Kristovou“³⁵.
- * Převést pohostinnost do konkrétních skutků milosrdenství. Přijetí předepsané pravidly se neomezuje pouze na poutníky, kteří klepou na dveře kláštera, ale vztahuje se na každého člověka v nouzi, bez ohledu na jeho postavení a původ. Takový přístup zůstává měřítkem autenticity pro každou křesťanskou komunitu.
- * Vytvořit „Centrum benediktinské spirituality“, kde se prostřednictvím modlitby, formace a doprovázení čerpá z moudrosti Řehole a převádí ji do každodenních rozhodnutí.
- * Každoročně pořádat „Benediktinský týden“, který prostřednictvím setkání studia, svědectví a modlitby zpřístupní všem poselství našeho světce.
- * Navrhnout „Pakt za důstojnou práci“, vypracovaný společně s místními subjekty, s cílem podporovat zaměstnání respektující člověka a životní prostředí v duchu spravedlnosti a bratrství. „Člověk je a musí být počátkem, subjektem i cílem všech institucí“³⁶.

³⁴ *Homílie o svatodušní vigílii* (19. května 2018), in: *Insegnamenti di Francesco*, VI/1(2018), 626.

³⁵ *Regola*, 4, 21.

Nejedná se o projekty, které by měly být dokončeny během jednoho roku, ale o semena zasetá s důvěrou do půdy dneška, aby v průběhu času přinesla ovoce, viditelné známky evangelia, které se nadále ztělesňuje v historii. Svěřuji je fantazii a odpovědnosti všech těch, kteří stále uznávají svatého Benedikta jako mistra lidské moudrosti a života.

ZÁVĚR

Milovaní bratři a sestry,

předání baziliky v Norcii je jasným znamením, které dnes promlouvá se stejnou naléhavostí, s jakou v minulých stoletích promlouval svatý patriarcha k zraněné a ztracené Evropě. Jeho ponaučení je jasné: bez duše nelze žít a bez Boha se člověk ztrácí (srov. Mt 16, 26). Svatý Benedikt, „posel míru,

tvůrce jednoty, učitel civilizace”³⁷, ukazuje bezpečnou cestu: ne cestu sterilního konfliktu, který vyčerpává morální a materiální síly národů, ani cestu slabého kompromisu, který vyprazdňuje pravdu, aby zachránil zdání, ale cestu vysokého ideálu, schopného sjednotit srdce a ruce, modlitbu a práci, rozum a víru.

Máme před sebou velký a náročný úkol: chránit to, co jsme obdrželi, a předkládat to s přesvědčením a nadšením. Chránit znamená hlídat, zachovávat, chránit; nabízet znamená riskovat, vystupovat, dávat. Jen tak bude benediktinské charisma i nadále zdrojem života. Pro komunitu v Norcii, pro naši diecézní církve a pro Evropu, které přejeme, aby znovu našla svůj společný domov: založený na míru, osvětlený pravdou a ožívovaný láskou.

Svěřujeme svou cestu svatému Benediktovi, aby jeho požehnání nadále zúrodňovalo dějiny, a přítomnost proměňovalo v budoucnost naděje.

Norcia, v den Posvěcení baziliky svatého Benedikta,

31. října svatého roku 2025

+ Renato Boccardo
Arcibiskup

³⁶ Jan XXIII., encyklika “Mater et Magistra” (15. května 1961), n. 219: AAS 53

³⁷ Pavel VI., cit. dílo: AAS 56 (1964), 965.

FULGENS RADIATUR

Z ENCYKLIKY PAPEŽE PIA XII. K 1500. VÝROČÍ SMRTI SV. BENEDIKTA

21. března 1947

Votivní svíce pustiměřských poutníků
u hrobu sv. Benedikta a sv. Scholastiky v katedrále na Montecassinu.

Svatý Benedikt z Nursie zářící jako hvězda v temnotách noci, sláva nejen Itálie, ale i celé Církve. Kdo sleduje jeho znamenitý život a studuje historické dokumenty temné doby ve které žil, nepochybně si uvědomí pravdivost božského slova, jímž Kristus slíbil apoštolům i společnosti, kterou založil: „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání věků“ (Mt 27,20). Tato slova a tento příslib jistě neztrácejí svou účinnost v žádné době, ale týkají se běhu všech věků, jež jsou vedeny Boží prozřetelností. Ba co ví, čím zuřivěji se vzmáhají nepřátelé proti křesťanskému jménu, když osudová Petrova loďka je zmítána nejburácivějšími bouřemi, a dokonce se zdá, že se všechno hroustí a neprobleskuje ani nejmenší naděje lidské pomoci, tehdy hle se objevuje Kristus, záruka, utěšitel, přinášející nadpřirozenou sílu, která vzbudí nové atlety k obraně katolického světa, aby jej inspirací a pomocí božské milosti znovu upevnil a

probudil v něm vždy širší obzory rozvoje.

V jejich výčtu září jasným světlem náš světec „Benedikt milostí i jménem“, který zvláštním úradkem Boží prozřetelnosti, vzešel z temnot světa, kdy podmínky a blahobyť nejen Církve, ale i samotné lidské civilizace, směřovaly do velkého nebezpečí. Římské impérium, které dosáhlo výšin slávy a moudrou umírněností a rovností svého práva si natolik úzce spojila mnoho národů, ras a zemí, „že se po pravdě mohla nazývat patronací nad celým světem spíše než vrchností“, nyní, stejně jako všechny věci této země, upadala do zániku, neboť vnitřně oslabena a devastována, narušena na hranicích vnějšími nájezdy barbarů, kteří útočili ze severu, byla na západě pod nevýslovnou pleněním. Kde v tak zuřivé bouři a uprostřed tak tíživých pohrom zazáří lidské společnosti nějaká naděje, odkud jí přijde pomoc a obrana, díky níž by mohla zachránit sebe samu a alespoň nějaký

pozůstatek své civilizace? Právě od katolické Církve, neboť zatímco počiny tohoto světa a všech pozemských institucí, jakkoli se opírají o prozíravost a lidskou sílu, jedna po druhé postupem let rostou, dosahují vrcholu prosperity a pak svou vlastní tíhou ochabují, upadají a mizí; naopak společnost, kterou náš božský Vykupitel ustanovil má od svého Zakladatele dar nadpřirozeného života a neochabující síly, s jejíž podporou vychází vítězně z útoků času, událostí a lidí natolik, že může dát vzejít novému a šťastnějšímu věku ze samotných ztrát a ruin, takže dokáže formovat a vychovávat v duchu křesťanského učení novou společnost občanů, zemí i národů.

Proto bychom rádi, ctihodní bratři, krátce a v hlavních bodech naznačili, jakou úlohu měl svatý Benedikt v tomto znovu budování a obnově společnosti, vzhledem k tomu, že na letošní rok připadá 1500. výročí, kdy přešel z tohoto pozemského vyhnanství do nebeské vlasti, poté, co uskutečnil mnoho počinů ke slávě Boží a ke spáse lidí.

I. HISTORICKÁ POSTAVA PATRIARCHY

Benedikt „pocházející z urozeného rodu provincie Norcia“, „na duchu obdařen všemi ctnostmi“, byl mimořádným způsobem oporou křesťanskému světu svou odvahou, prozíravostí a moudrostí. Vždyť zatímco svět zestárl v neřestech a zdálo se, že Itálie a Evropa se stane nejubožejší scénou válčících národů, a dokonce i mnišské instituce, poskvrněné prachem tohoto světa, byly méně silné, než by bylo potřeba k obraně a odražení lákadlům zvrácenosti, Benedikt svou vynikající činností a svatostí ukázal věčné mládí Církve, svou naukou a svým příkladem obnovil přísnost chování, a usebranost řeholního života obklopil jistějšími a svatějšími zákony. Ale nestačí to: on sám totiž i se svými následovníky odvrátil barbarské národy od jejich divokých obyčejů k civilizovanému a křesťanskému chování, a tím, že je naklonil ctnosti, práci a pokojnému zaujetí o umění a vědy, uzavřel s nimi pouta bratrské lásky a dobroty.

V rozkvětu let byl poslán do Říma, aby tam studoval vědy, ale s velikou nechutí pozoroval, že se tam šíří hereze a omyly všeho druhu, které klamou a devastují smýšlení mnohých: vidí, jak se soukromé i veřejné chování hroutí do bláta, vidí spoustu zvláště mladých, elegantních a vystrojených, jak se uboze vrhají do zápachu vášni, takže se po pravdě mohlo o římské společnosti konstatovat: „Zmírá, ale směje se. A proto skoro ve všech částech světa drží slzy za našimi úsměvy“. On však, veden Boží milostí, „nedal svému srdci podlehnout žádné vášni ... ale když viděl mnohé, jak se ženou po ničivé cestě neřestí, obrátil zpět svůj krok, který už skoro položil na půdu světa... Odložil tedy stranou literární studia, opustil dům a rodinné jmění a v touze líbit se jen Bohu, hledal nějaký svatý způsob života“.

S plným zanícením dal tedy sbohem pohodlí života a to nejen lákadlům zvráceného světa, ale i přitažlivosti štěstí a čestných postavení, o něž mohl usilovat. Opustil Řím a uchýlil se do lesnatých a opuštěných končin, kde mohl rozjímat o nebeských věcech. Tak přišel do Subiaca, kde uzavřen v malé jeskyni, začal vést život víc nebeský, než lidský.

S Kristem skrytý v Bohu (srv. Kol 3,5), po tři léta usiloval o dosažení evangelijní dokonalosti a svatosti, k níž se cítil povolán skoro božskou přitažlivostí. Jeho stálým pravidlem bylo prchat před všemi pozemskými věcmi a s e zanícením tíhnout jedině k těm nebeským; dnem i nocí rozmlouvat s Bohem a k němu pozvedat vroucí modlitby za spásu

vlastní i svých blízkých; držet a usměrňovat své tělo dobrovolnými strohostmi; brzdit a krotit nezřízená hnutí smyslů. Díky tomuto způsobu života a chování zakoušel v nitru takovou sladkost, že se mu na výsost protivily a skoro i zapomněl na rozkoše, které mu v minulých létech působilo pozemské bohatství a pohodlí. A protože jednoho dne jej nepřítel lidského pokolení dráždil mocnými popudy vášně, on šlechetného a rozhodného ducha, se mu postavil se vší energií své vůle; vrhl se do trnitého křoví a pálivých kopřiv, zklidnil a uhasil touto strohostí dobrovolně podstoupenou vnitřní oheň a tak, vyšedše jako vítěz nad sebou samým, dospěl téměř k odměně, kterou zaručuje Boží milost. „Od té doby, jak rád vyprávěl svým učedníkům, měl v sobě natolik zvládnuté nečisté pokušení, že už nikdy v sobě nic z těchto věcí nezakusil ... Takto svobodný od zla pokušení se od nynějška právem stal učitelem ctností“.

Náš světec, skrytý v jeskyni v Subiacu, se během těchto let klidného a osamělého života svatě formoval, posiloval a položil tak pevné základy křesťanské dokonalosti, na nichž mohl později vybudovat stavbu mimořádné výše. Jak totiž, ctihodní bratři, dobře víte, všechna díla intenzivní činnosti a svatého apoštolátu jsou marná a neplodná, jestliže nevycházejí z duše obohacené křesťanskými schopnostmi, neboť jedině díky nim se mohou lidské počiny s pomocí Boží milosti ubírat po správné cestě k Boží slávě a ke spáse duší. O této pravdě byl Benedikt hluboce vnitřně přesvědčen; proto dříve, než začal s realizací oněch velkolepých záměrů a plánů, k nimž byl povolán vanutím Ducha svatého, usiloval jak jen mohl, a vytrvalými modlitbami si u Boha vyprošoval, aby v sobě vynikajícím způsobem vytvořil onen druh svatosti, ztvárněný podle evangelijní nauky v její celistvosti, kterému chtěl učit jiné.

Vzhledem k tomu, že pověst o jeho mimořádné svatosti se šířila všude kolem a den ze dne stále vzrůstala, projevíli nejen mniši, pobývající poblíž přání svěřit se jeho vedení, ale začal k němu proudit také velký zástup obyvatel, toužících slyšet jeho přívětivý hlas, obdivovat jeho vynikající ctnosti a vidět zázraky, které díky Božímu daru nezřídka konal. Ba co víc, toto jasné světlo, vyzařující z temné jeskyně Subiaca se tak široce šířilo, že dokonce dospělo až ke vzdáleným končinám. Proto „od té chvíle k němu začali přicházet lidé urození i řeholníci Říma, aby se mu svěřili jako děti, které je třeba sytit Bohem“.

Tehdy tento svatý muž pochopil, že nadešel čas, stanovený Boží prozřetelností, aby založil řeholní rodinu a s veškerým nasazením ji vedl k evangelijní dokonalosti. Už od prvopočátků budilo jeho dílo velkolepé naděje. Bylo totiž mnoho těch, které „na tom samém místě shromáždil ke službě všemohoucímu Bohu ... takže mohl s pomocí našeho nejvyššího Pána Ježíše Krista vybudovat dvanáct klášterů, v každém z nich pak dvanáct mnichů pod představeným, kterého sám ustanovil, přičemž u sebe si ponechal jen několik mnichů, o nichž byl přesvědčen, že bude lépe, když budou formováni v jeho přítomnosti“.

Nicméně zatímco, jak jsme řekli, iniciativa pokračovala šťastně a už začala přinášet hojné plody spásy a mnohem více jich slibovala do budoucna, náš světec s nesmírnou hořkostí svého srdce viděl, jak se na vzrůstající žni zvedá temná bouře, vzešlá z neblahé závisti a živená prahnutím po pozemských ambicích. Protože však Benedikt nebyl veden lidskou moudrostí, nýbrž božskou, aby ona nenávist, která vyvstala především proti němu, nedopadla neblaze ke škodě jeho synů, „ustoupil nenávisti, dal rád všem oratořím, které založil, nahradil první představené a přijal nové spolubratry; pak sebou vzal pár mnichů a změnil místo svého pobývání“. Důvěřuje Bohu a podpírán jeho mocnou pomocí, se vydal na jih a tam se usídlil v lokalitě „která se nazývá Cassino, ležící na úpatí velké hory ..., kde

stál starobylý chrám, v němž hloupý vesnický lid uctíval dávnými pohanskými obřady boha Apola. Kolem dokola rostly posvátné lesy pro kult démona, v nichž ještě za časů Benedikta, přinášely zástupy ztřeštěných modloslužebníků bohapusté oběti. Jen co tam Boží služebník přišel, modlu rozbil, oltář zbořil, posvátné lesy zapálil a v samotném Apolónově chrámu zbudoval oratoř sv. Jana; neustálým kázáním nakonec přivedl okolní obyvatele k pravé víře“.

Cassino, jak všichni vědí, bylo hlavním sídlem svatého patriarchy a hlavním cvičištem jeho ctností a svatosti. Z vrcholu oné hory, zatímco skoro všude kolem se šířily temnoty neznalosti a neřestí ve snaze zaplavit a zničit všechno, zářilo nové světlo, které nejen živeno naukou a civilizací dávných národů, ale také utvářeno křesťanským učením, osvětlovalo země a národy bloudící mimo cestu, povolávalo je zpět a vedlo po cestě pravdy a spravedlnosti. Právem lze tedy tvrdit, že svatý klášter, zde zbudovaný, se stal útočištěm a záštitou těch neznameníjších věd a ctností, a v oněch bouřlivých staletích byl „skoro oporou církve a tvrzí víry“.

Tady Benedikt dopracoval uspořádání mnišského života do toho stupně dokonalosti, k němuž už dlouhou dobu směřoval svými modlitbami, meditací a cvičením v ctnosti. Právě toto byl skutečně – jak se zdá – speciální úkol, který mu svěřila Boží prozřetelnost: totiž ne toliko přinést pravidla mnišského života z východu na západ, jako spíše přizpůsobit je a geniálně upravit tíhnutím, potřebám a podmínkám obyvatelstva Itálie a celé Evropy. Jeho prostřednictvím se tak k jasné asketické nauky, která tolik vzkvétala v cenobitských klášterech východu, připojila neúnavná činnost, díky níž bylo možné „sdělovat prorozjímané jiným“, a nejen přinášet hojnou žněť klasů z neúrodných polí, ale skrze apoštolský pot dávat uzrát i plodům duchovním. Strohosti, vlastní osamocenímu životu, nevhodné pro všechny, a pro některé dokonce škodlivé, byly zmírněny bratrským soužitím, kde se střídají modlitba, práce, posvátná i profánní studia, blaženě tichý život nezná zahálku ani lenost; kde vnější práce aniž by unavovala duši a mysl, tím že ji rozptyluje či pohlcuje v marnostech, spíše ji rozjasňuje, posiluje a pozvedá k nebi. V pravidlech se neukládá přehnaná přísnost, není tu strohost kající, ale především láska k Bohu a bratrská a činná láska ke všem. „Svou Řeholi zmínil natolik, aby odvážní toužili vykonat víc a slabí neutíkali před její přísností ... Snažil se spíše vést své spolubratry s láskou, než je ovládat strachem“. Když si jednoho dne povšiml, že mnich, aby se zbavil možnosti hřešit a vrátit se k světskému životu, se zavřel v jedné jeskyni a pevně se připoutal, vlídně ho napomenul těmito slovy: „Jsi-li Boží služebník, nepoutej se železným řetězem, nýbrž řetězem Kristovým“.

Takto k těmto zvláštním pravidlům eremitského života a ke zvláštním ustanovením, která předtím nebyla více méně stanovována a určována, ale často závisela na úvaze představeného kláštera, přidává benediktinská mnišská Řehole, slavný monument římské a křesťanské moudrosti, v němž práva, povinnosti a úkoly mnichů jsou mírněny dobrotou a evangelijní láskou, která byla a je povždy natolik účinná, že mnohé povzbuzuje k ctnosti a dává jim růst ve svatosti. V benediktinské Řeholi se totiž vrcholná moudrost pojí s jednoduchostí, křesťanská pokora se druží k ctnosti odvahy; vlídnost zmírňuje přísnost, rovnocenná svoboda zušlechťuje nezbytnou poslušnost. V ní domluvě neschází energie: shovívavost a dobrota je ctěna pro svou vlídnost: příkazy si uchovávají všechnu svou sílu, ale poslušnost dává klid srdci, pokoj duši: ticho je svou tíhou příjemné; ale rozmluva se zdobí sladkou jemností; nakonec je vykovávána moc autority, ale slabost není zbavena pomoci“.

Není tedy divu, že dnes všichni nejlepší myslitelé zahrnují tuto „Mnišskou Řeholi“, kterou svatý Benedikt napsal, vynikající co do diskrétnosti a jasnou co do výrazu“ a že i my bychom ji v tomto listu rádi krátce připomenuli, v jejich podstatných rysích, s důvěrou, že to uvítá a bude užitečné nejen pro četnou rodinu svatého patriarchy, ale také pro všechny klérus i křesťanský lid.

Mnišská komunita je tvořena a řízena tak, aby se podobala křesťanské rodině, kterou jako otec rodiny vede opat nebo cenobiarcha, a na jehož otcovské autoritě jsou všichni závislí. Svatý Benedikt říká: „Viděli jsme, že je pro zachování pokoje a lásky vhodné, aby vláda nad klášterem závisela na vůli jeho opata“. Proto jej musí všichni i jednotlivě vázání svědomím nábožně poslouchat, a spatřovat v něm samotnou božskou autoritu. Ten však, kterému se z pověření dostalo úkolu vést duše mnichů a povzbuzovat je k evangelijní dokonalosti života, ať má na paměti a se vši pečlivostí medituje, že bude muset jednoho dne vydat účet nejvyššímu Soudci; proto ať si v tomto nesmírně významném úkolu počíná tak, aby si zasloužil spravedlivou odměnu, „když se bude účtovat při strašném soudu Božím“. Navíc pokaždé, když se má v jeho klášteře rozhodovat o záležitostech větší důležitosti, ať shromáždí všechny mnichy a vyslechně si jejich názory svobodně předložené a ať nad nimi vážně přemýšlí předtím, než přistoupí k rozhodnutím, která se mu zdají nejlepší“.

Už na počátku však vyvstala velká obtíž a choulostivá otázka, když se jednalo o přijetí či odmítnutí kandidátů mnišského života. Přicházeli totiž občané rozmanitého původu, národa i společenského postavení, aby byli přijati mezi posvátné zdi: Římané i barbari, svobodní i otroci, poražení i vítězové, jakož i nemálo těch, kdo patřili k patricijské šlechtě a k chudině. Benedikt tuto delikátní otázku vyřešil a rozhodl s velkodušností a bratrskou láskou: „Jak otrok, tak svobodný“ – říkal – „jsme v Kristu jedno a pod stejným Pánem vykonáváme rovnocennou vojenskou službu... Ať je tedy pro všechny rovnocenná láska; vůči všem ať se uplatňuje stejný vnější řád podle zásluh“. Těm, kdo vstoupili do jeho kláštera klade na srdce, že „všechno jmění je k dobru všech“, nikoli násilně či z jistého donucení, ale spontánně a s velkorysostí vůle. Všichni jsou dále vázání žít řeholní život za zdmi kláštera, ovšem tak, aby se mohli věnovat nejen božským žalmům a studiu, ale také obdělávání polí, ručním pracím a konečně posvátné činnosti apoštolátu. „Zahálka je totiž nepřítelem duše, a proto ve stanovené doby se musejí bratři zabývat manuální činností...“. Ať je pro všechny prvním zákonem, k němuž se musí tíhnout s veškerou starostí a pečlivostí, že se „ničemu nesmí dávat přednost před Boží chválou“. Protože však víme, že Bůh je přítomen na každém místě ... musíme nicméně věřit v tuto pravdu bez nejmenších pochybností když konáme svou práci Boží chvály ... Uvažme tedy, jak v tu chvíli stojíme před tváří Boha a andělů, a modleme se žalmy tak, aby naše mysl provázela naše hlasy“.

V těchto nejvýznamnějších nařízeních a myšlenkách z benediktinské Řehole, které se nám zdálo dobré jistým způsobem vychutnat, si můžeme nejen povšimnout a ocenit prozíravost této mnišské řehole, její vhodnost a obdivuhodné souznění s lidskou přirozeností, ale také její význam a výši. Zatímco v onom barbarském a pohnutém století, obdělávání polí, řemeslná i vznešená umění, studia posvátných a profánních věd nepožívala žádné váhy, ale všichni je žalostně přehlíželi, v benediktinských klášterech vyrůstal skoro nespočetný zástup zemědělců, řemeslníků a učenců, kteří se podle svých možností snažili nejen uchovat nedotčené to, co vytvořila antická moudrost, ale, ale odkazoval i na pokoj, spojení, na činnorodou aktivitu starých i nových národů, mnohdy mezi sebou válčících; a šťastně je vyvedl ze znovu se rodícího barbarství, ničení a loupeží

k postojům lidské a křesťanské umírněnosti, k toleranci námahy, ve světle pravdy a obnovy civilizace mezi národy, civilizace inspirované moudrostí a láskou.

Ale to není všechno: v Ustanovení benediktinského života se na prvním místě stanoví, že každý, zatímco rukama či myslí pracuje, má směřovat a tíhnout především k tomu, aby se neustále pozvedal ke Kristu a rozněcoval se jeho nejdokonalejší láskou. Ani všechna jmění tohoto světa dohromady nedokáží nasytit duši člověka, jehož Bůh stvořil ke svému cíli; ale mají spíše od svého Stvořitele poslání, aby se pobízela a vedla, jako stupně, k dosažení samotného Boha. Proto je především nezbytné, aby se „ničemu nedávala přednost před láskou Kristovou“, „aby nebylo nic dražšího než Kristus“, „aby se naprosto ničemu nedávala přednost před Kristem, který vede k životu věčnému“,

Pustiměřští poutníci u sochy sv. Benedikta v opatství na Montecassinu, *Anni Paulini Peregrinatio*, 30. 6. 2009.

Této vroucí lásce k božskému Vykupiteli musí odpovídat láska k bližním, které máme všechny vnímat jako bratry a všemožně si pomáhat. Zatímco nenávisti a rivalita pozvedají a tlačí lidi jedny proti druhým; zatímco z onoho bouřlivého střetu národů vycházely loupeže, plenění, nekončící neštěstí a bída, Benedikt doporučuje svým následovníkům tyto posvátné zákony: „Ať se prokazuje veškerá péče a starostlivost zvláště pohostinství chudým a poutníkům, protože v nich je nejvíce přijímán Kristus“. „Všichni hosté, kteří přijdou, ať jsou přijímáni jako Kristus, neboť on jednoho dne řekne: Byl jsem pocestný a ujali jste se mě“. „Především a nade všechno musí být prokazována péče nemocným, aby se jim sloužilo tak jako samotnému Kristu, neboť on řekl: byl jsem nemocen a navštívili jste mě“. Tak ožívován a puzen touto horoucí láskou k Bohu a bližnímu, dovršil a zdokonalil své dílo; a když už pln radosti a zásluh, zakoušel aury nebeského štěstí, „šestého dne ... před svým odchodem, si nechal otevřít hrobku. Vzápětí nato byl zchvácen horečkou a stravován horoucím ohněm; den ze dne chřadl. Šestého dne se nechal svými učedníky přenést do kostela, kde se připravil na svou poslední cestu přijetím Těla a Krve Páně, a opíraje své ochablé údy do náruče svých synů, s rukama zdviženýma k nebi, zůstal nehybný šeptaje ještě modlitbu vydechl naposled“.

Sv. Benedikt z Nursie,

PATRON EVROPY, ZAKLADATEL ZÁPADNÍHO MNIŠTVÍ,
PATRON PUSTIMĚŘSKÉ FARNOSTI

(katecheze Benedikta XVI. při střeční generální audienci, 9. dubna 2008)

Rád bych dnes promluvil o sv. Benediktovi, zakladateli západního mnišství, a také patronu mého pontifikátu. Začnu slovy sv. Řehoře Velikého, který o sv. Benediktovi napsal: „Muž Boží, který se na této zemi skvěl tolika zázraky, a neméně oslňoval výmluvností, s níž uměl vykládat svou nauku“ (*Dial.* II,36).

Velký papež napsal tato slova v roce 592, necelých 50 let po smrti svatého mnicha, který stále žil v paměti lidí a především v řeholním řádu, který založil. Svým životem a dílem měl svatý Benedikt zásadní vliv na rozvoj evropské civilizace a kultury. Nejdůležitějším pramenem o jeho životě je druhá kniha *Dialogů* svatého Řehoře Velikého. Není to životopis v klasickém smyslu. Podle smýšlení své doby se snaží prostřednictvím příkladu konkrétního člověka, - totiž svatého Benedikta – ukázat výstup k vrcholům kontemplace, který může uskutečnit ten, kdo se odevzdá Bohu. Předkládá nám tedy vzor lidského života jakožto výstupu k výšinám dokonalosti. Svatý Řehoř Veliký v této knize *Dialogů* vypráví také o mnoha zázracích, jež světec vykonal, ale ani zde nemá v úmyslu jen líčit cosi mimořádného, nýbrž ukázat, jak Bůh, tím, že napomíná, pomáhá ale i trestá, zasahuje do konkrétních situací lidského života. Chce

ukázat, že Bůh není vzdálenou hypotézou kladenou na počátek světa, ale je přítomen v životě člověka, každého člověka.

Tuto perspektivu „životopisce“ lze chápat také v obecném kontextu jeho doby: na přelomu V. a VI. století byl svět zmítán děsivou krizí hodnot a institucí, způsobenou pádem Římské říše, invazí nových národů a úpadkem mravů. Prezencí svatého Benedikta, coby „zářivé hvězdy“, chtěl Řehoř v této údésné situaci ukázat právě tady, ve městě Římě, východisko z „temné noci dějin“ (srv. Jan Pavel II., *Insegnamenti*, II/1, 1979, str.1158). Světcovo dílo, zvláště pak jeho *Řehole*, se skutečně ukázalo být nositelem věrohodného duchovního kvasu, jenž v toku staletí daleko přesáhl jeho vlast i dobu, a proměnil tvář Evropy, když po pádu politického jednoty, tvořené římskou říší, vzbudil novou jednotu duchovní a kulturní, totiž křesťanské víry, sdílené národy tohoto kontinentu. Právě tak vznikla realita, kterou nazýváme „Evropou“.

Narození svatého Benedikta se datuje kolem roku 480. Pocházel, jak říká sv. Řehoř, *ex provincia Nursiae* – z oblasti Nursie. Jeho zámožní rodiče jej poslali studovat do Říma. Dlouho však ve Věčném městě nezůstal. Jako naprosto důvěryhodné vysvětlení, Řehoř uvádí skutečnost, že mladý Benedikt byl znechucen způsobem života mnoha svých druhů ze studií, kteří vedli nevázaný život a nechtěl upadnout dos tejných omylů jako oni. Chtěl se líbit jedině Bohu; *soli Deo placere desiderans* (II *Dial.* Prol 1). Proto ještě před ukončením studií opustil Řím a uchýlil se do samoty hor, východně od Říma. Po prvním pobytu v osadě Effide (dnes Affile), kde se na určitou dobu připojil k „řeholní komunitě“ mnichů, se stal poustevníkem v nedalekém Subiacu. Tady žil zcela sám po tři roky v jedné jeskyni, která je od vrcholného středověku „srdcem“ benediktinského kláštera zvaného „Sacro Speco“. Období v Subiacu, doba samoty s Bohem, bylo pro Benedikta časem zrání. Tady musel snášet a překonat tři základní pokušení každé lidské bytosti: pokušení sebeurčení a touhy stavět sebe sama do středu, pokušení smyslnosti a nakonec pokušení hněvu a msty. Benedikt byl totiž přesvědčen, že jedině pokud přemůže tato pokušení, bude s to říci i jiným něco užitečného v jejich potřebách. A tak poté, co jeho duše došla uklidnění, byl s to zcela kontrolovat hnutí svého já, a tak kolem sebe vytvářet pokoj. Teprve pak se rozhodl založit své první kláštery v údolí Anio, nedaleko Subiaca.

Roku 529 Benedikt opustil Subiaco, a usadil se na Montecassinu. Někteří toto přesídlení vykládali jako útek před intrikami místního závistivého církevního hodnostáře. Tento pokus o vysvětlení se však ukázal jako málo přesvědčivý, neboť jeho náhlá smrt nevedla Benedikta k návratu (II *Dial.* 8). Ve skutečnosti toto rozhodnutí vyplynulo ze vstupu do nové fáze jeho vnitřního zrání a jeho mnišské zkušenosti. Odchod ze vzdáleného údolí Ania na Monte Cassio – výšinu, která se vypíná nad rozsáhlou okolní rovinou a je viditelná už z dáli – měl podle Řehoře Velikého symbolický charakter: mnišský život ve skrytu má své opodstatnění, ale klášter má v životě církve a společnosti také svůj veřejný účel: má zviditelňovat víru jako životní sílu. A skutečně, když Benedikt 21. března 547 završil svůj pozemský život, zanechal svou *Řeholi* a benediktinskou rodinu, kterou založil, dědictví, jež přinášelo plody už v uplynulých staletích a přináší je dosud v celém světě.

V celé své druhé knize *Dialogů* nám Řehoř ukazuje, jak byl život svatého Benedikta pohroužen do ovzduší modlitby, nosného základu jeho existence. Bez modlitby neexistuje zkušenost Boha. Benediktova spiritualita však nebyla niterností mimo realitu. V neklidu a zmatku své doby žil Benedikt před Božím zrakem a právě proto nikdy neztratil ze zřetele

povinnosti každodenního života ani člověka s jeho konkrétními potřebami. V pohledu na Boha chápal realitu člověka a jeho poslání. Ve své *Řeholi* označil mnišský život za „školu služby Pánu“ (*Prol.* 45) a své mnichy žádal, aby „ničemu nedávali přednost před božským oficiem“ (tedy liturgií hodin či breviářem) (43,3). Zdůrazňuje však, že modlitba je na prvním místě úkonem naslouchání (*Prol.* 9-11), který je pak následně třeba přeložit do konkrétní činnosti. „Pán čeká, že každý den na jeho svaté učení odpovíme skutky“, říká Benedikt (*Prol.* 35). Život mnicha se tak stává plodnou symbiózou činnosti a kontemplace, „aby byl ve všem oslavován Bůh“ (57,9). Na rozdíl od snadné a egocentrické seberealizace, dnes tak často opěvované, je prvním a neodmyslitelným úkolem uředníka svatého Benedikta upřímné hledání Boha (58,7), na cestě vyznačené pokorným a poslušným Kristem (5,13), k lásce, před níž nesmí dát ničemu přednost (4,21; 72,11) a právě tak - ve službě druhému - se stávat člověkem služby a pokoje. Uplatňováním poslušnosti, uskutečňované vírou, již živí láska (5,2), dosahuje mnich pokory (5,1), které *Řehole* věnuje celou kapitolu (7). Takto se člověk stává stále více podobnějším Kristu a dosahuje pravé seberealizace jakožto stvořený k Božímu obrazu a podobnosti.

Poslušnosti uředníka musí odpovídat moudrost opata, který v klášteře zaujímá „místo Krista“ (2,2; 63,13). Jeho postavu, vykreslenou zvláště ve druhé kapitole *Řehole* profilem duchovní krásy a náročného závazku, lze pokládat za Benediktův autoportrét, neboť – jak píše sv. Řehoř Veliký – „Světce nemohl učit jinak než jak sám žil“ (*Dial.* II,36). Opat musí být zároveň něžným otcem, ale i přísným učitelem (2,24), pravým vychovatelem. Nesmlouvavý k neřestem, ale především povoláný napodobovat něhu Dobrého Pastýře (27,8), a „spíše pomáhat než ovládat“ (64,8), „zdůrazňovat spíše skutky než slovy vše, co je dobré a svaté“ a „ilustrovat božská přikázání vlastním příkladem“ (2,12). Aby byl schopen rozhodovat se zodpovědně, také opat musí být tím, kdo naslouchá „radám bratří“ (3,2), protože „Bůh často zjevuje tomu nejmladšímu to nejlepší řešení“. Tato dispozice činí Benediktovu *Řeholi*, napsanou před patnácti stoletími, až překvapivě novou! Člověk, mající veřejnou odpovědnost, a to i v nejmenších oblastech, má být vždy také člověkem, který umí naslouchat a dokáže se učit od toho, komu naslouchá.

Benedikt označuje *Řeholi* jako „minimum, načrtnuté jen pro začátek“ (73,8), ale ve skutečnosti nabízí užitečná zaměření nejen mnichům, ale také všem, kteří hledají vedení na své pouti k Bohu. Svou uměřeností, lidskostí a střízlivým rozlišováním mezi tím, co je v duchovním životě podstatné a co je druhotné, si uchovala svou osvěcující sílu až dodnes. Pavel VI., který prohlásil 24. října 1964 svatého Benedikta patronem Evropy, tím chtěl vyslovit uznání podivuhodnému dílu Světce, které mělo prostřednictvím *Řehole* vliv na formaci evropské civilizace a kultury.

Dnes, po století hluboce zraněném dvěma světovými válkami a po pádu velkých ideologií, jež se ukázaly být tragickými utopiemi, hledá Evropa svou vlastní identitu. K vytvoření nové a trvalé jednoty, jsou jistě důležité nástroje politické, ekonomické a právní, ale je třeba také probudit mravní a duchovní obnovu, která čerpá z křesťanských kořenů kontinentu, jinak Evropu přebudovat nelze. Bez této životní mízy zůstává člověk vystaven nebezpečí, že podlehně starému pokušení chtít se spasit sám – utopii, která různými způsoby přivodila v Evropě dvacátého století, jak na to poukázal papež Jan Pavel II., „bezprecedentní úpadek bolestných dějin lidstva“ (*Insegnamenti*, XIII/1, 1990, str.58). Hledáme-li skutečný pokrok, naslouchejme i dnes *Řeholi* svatého Benedikta jako světlu pro naši pouť. Tento velký mnich zůstává opravdovým mistrem, v jehož škole se můžeme naučit umění žít pravý humanismus.

SUBIACO

Kniha „Dialogů“ svatého Řehoře Velikého vypráví, že sv. Benedikt založil v subiaccenském údolí dvanáct cenobitských komunit, tvořených vždy stejným počtem mnichů. On sám se usídlil opodál, v neroniánské vile na levém břehu řeky Aniene: to byl první klášter, který byl pojmenován „Sv. Klement“.

Další z klášterů zasvětil Benedikt papeži Silvestrovi, - později tento klášter ponese jméno „Sv. Scholastika“. V IX. století jej rozbořili Saracéni: papež Řehoř IV. jej znovu zbudoval, Lev IV. dokončil a Benedikt VII. posvětil pod jménem „Sv. Benedikt a Sv. Scholastika“.

V X. století, za opata Lva III., byl v románském slohu postaven nový kostel. V XI. století pak francouzský

opat Hubert zbudoval věž, noclehárnu pro mnichy, společný sál s topením a jednu část kláštera s mramorovými sloupy.

Následně pak opat Jan V., považovaný za nejvýznamnějšího mezi všemi subiaccenskými opaty, rozšířil klášter o další budovy, k nimž posléze přibyly další za opata Romana. V této době vznikl klášter sv. Benedikta zásluhou bl. Palomba, který si na opatu Romanovi vyžádal schválení pobývat jako eremita ve „svaté jeskyni“. Zakrátko se k němu připojili další a na konci XII. století vzniklo první cenobium s převorem, podřízeným opatu z dolního opatství.

Existovaly tu tedy dva kláštery a jediná komunita (vyjma období 1739-1853), jimž prokazovali velkou péči papežové, žehnali jim a často v nich i pobývali. Mezi nimi můžeme vzpomenout Inocence III., Řehoře IX., nebo Alexandra IV. V důsledku politováníhodné skutečnosti, byli opati voleni kúrií: což nebylo vždy odpovídající, takže mnichů ubývalo a bylo mezi nimi hodně šlechticů, synů kadetů, kteří museli vstoupit do kláštera a proto nedůtklivých.

V roce 1363 byl zvolen opat Bartoloměj III. ze Sieny, který, když se mu nedařilo přivést mnichy k disciplíně, propustil ty nepoučitelné a pozval jiné, a to i z rozličných národů, aby přišli do Subiaca. Na jeho pozvání odpověděli Němci, a od roku 1364 do prvních desetiletí 15. století bylo Subiaco evropskou komunitou. V polovině XV. století bylo opatství nazváno „Sv. Scholastika“ a klášter v Jeskyni dostal název „Sv. Benedikt“.

Mezi německými mnichy byli i dva klerici – tiskaři – Konrád Sweynheym a Arnold Pannartz, kteří sen zavedli tiskařské umění. V roce 1456 byl v Subiacu zřízen statut obročí, tzn. že nad mnichy bděl zástupce církve, jehož jmenoval papež.

V roce 1514 byli opati dočasní a byli jmenováni generální kapitulou Cassinské kongregace, do níž oba kláštery patřily. Za vlády Jakobínů museli mniši kláštery opustit v letech 1798-1799, stejně jako za Napoleona, kdy se museli vzdálit na pět let.

V roce 1915 bylo obročí zrušeno. V roce 1944 utrpělo Subiaco škody způsobené válkou, i když na rozdíl od Montecassina jen omezené a bez obětí. Dnes je toto místem cílem všech, kdo ve šlépějích sv. Benedikta chtějí „hledat Boha“.

Klášter sv. Scholastiky

Z dvanácti klášterů v subiacenském údolí, jak si je přál sv. Benedikt, jediný který přežil zemětřesení i saracénské plenění, je klášter sv. Scholastiky, který až do XII. století byl jediným klášteřem v Subiacu.

Původně se jmenoval „Klášter sv. Silvestra“, následně (IX. století) dostal název „Klášter sv. Benedikta a sv. Scholastiky“ a od XIV. století nese dnešní pojmenování. Je to komplex budov, postavených v různých dobách a stylech: vstup, jemuž vévodí nápis „Ora et Labora“, s budovou z XX. století, uvádí do prvního kláštera neboli „Klášteřa renesančního“ ze XVI. století. Odtud se přechází do druhého kláštera – „Gotického“ ze století XIV, a konečně se dostáváme

do třetího kláštera, zvaného „Kosmateský klášter“, ze století XIII. Zvonice je ze XII. století a stávající kostel z konce roku 1700, a je posledním z celkem asi pětice kostelů, které tu povstali během staletí. Největšího lesku klášter zažil v období od XI. do XIII. století. Již zmínění němečtí klerici tu zbudovali první italskou tiskárnu, která obohatila už existující knihovnu o prvotisky a knihy velké hodnoty. Dnes se knihovna nachází na severní straně gotického kláštera, zatímco refektář leží na východní straně kosmateského kláštera, nad nímž byla kdysi noclehárna.

Klášter sv. Scholastiky leží východně od Subiaca v nadmořské výšce 510m, souběžně s údolím, kde po staletí žili v kontemplaci a modlitbě eremiti a mniši, takže si právem zaslouží pojmenování „svaté údolí“.

Klášter sv. Benedikta

Při své návštěvě v roce 1461 jej papež Pius II. nazval „vlaštovčím hnízdem“.

Vskutku takovým se jeví poutníku, procházejícímu posvátným lesem - vsazený do příkrého skalního útesu, co se vypíná nad údolím. Stěny, klenby i schodiště, svou nepravidelností, dokonale splývající se skálou, na které spočívají, to vše vzbuzuje zcela jedinečný dojem v každém, kdo přichází, aby překročil jeho práh. Klášter, sestávající ze dvou kostelů nad sebou, kaplí a jeskyní, pokrytých freskami z různých dob, se tak svou

krásou, promlouvající hloubkou ducha, stává neopakovatelným monumentem, jedním z těch, jimiž Církev a křesťanské umění obdařilo Itálii.

Jeskyně sv. Benedikta

nazývaná rovněž „jeskyní modlitby“ je ústředním místem celého komplexu. Je strží hory Taleo, kam – jak říká sv. Řehoř Veliký ve II. knize „Dialogů“ – se svatý Benedikt uchýlil na tři léta k eremitskému životu, nikomu neznám, kromě Boha a mnicha Romana, který z hrdla hořejší skály spouštěl světci po dlouhém provaze jídlo, nutné k přežití.

Po pokusu o jeho otrávení Fiorenzem, farářem kostela sv. Vavřince, ležícím na levém břehu řeky Aniene, svatý Benedikt opustil jeskyni a tato zůstala téměř po šest staletí pouze místem modlitby řeholníků, kteří žili v nedalekém klášteře sv. Scholastiky.

Kolem roku 1090 dal Jan V., opat tohoto kláštera, svolení mnichu Palombovi, aby se – jak sám žádal – přestěhoval do blízkosti jeskyně a tady vedl životy eremity. Po roce 1193 se ve Svaté jeskyni usadila komunita dvanácti mnichů s vlastní správou, pod vedením převora, podléhajícího opatovi kláštera sv. Scholastiky, a skála, do níž je jeskyně zasazena, byla upravena tak, aby umožňovala přístup a tak dovolovala vést běžný mnišský život. Papež Inocenc III., jemuž v tehdejší době nejvíce ležela na srdci benediktinská zkušenost, až do té míry, že ji sám reformoval, se často ubíral do Subiaca a Jeskyně si velmi cenil. Toto požehnané místo lze obdivovat dodnes. V blikotavém svět le dvanácti lamp lze pohlédnout do tváře mladičkého Benedikta, - jehož sochu zde vytvořil Antonio Raggi, žák Berniniho -, s rukama zkříženými na prsou a zrakem upřeným na kříž. Holá skála ještě podmanivěji navozuje hluboký dojem místa, kde nebylo a není těžké „hledat“ a najít Boha.

MONTECASSINO

Klášter na Montecassinu založil sv. Benedikt kolem roku 529 křesťanského věku, a to na základech někdejšího římského opevnění osady *Casinum*. Na této hoře se dosud provozoval pohanský kult v Apollónově chrámu, a rozprostíral se tu rovněž posvátný les s přilehlým prostorem vymezeným pro oběti.

Montecassino se proslavilo divotvorným životem a hrobem svého zakladatele. Proto žilo po dlouhá staletí plodným životem svatosti, kultury a umění, který jej učinil věhlasným po celém světě.

V roce 577 jej pod vedením benevetského knížete Zotona vyplnili Longobardi. Avšak díky Petronacemu z Brescie byl klášter v VIII. století z pověření papeže Řehoře II. znovu vybudován.

Začalo tak období velkého lesku cassinského opatství: putují sem saský mnich Vilibald, mnich Sturm, žák svatého Bonifáce, zakladatele Fuldy a německého mnišství, kníže Gisulf II. z Beneventa, Karloman, bratr Papinův, Ratchis, král Longobardů, Anselm, budoucí opat z Nonantola, a v roce 787 přichází na Montecassino Karel Veliký a zanechává opatství rozsáhlá privilegia.

V roce 883 obsadili klášter Saracéni, vyplnili ho a zapálili. Při tomto pustošení tu našlo smrt mnoho mnichů v čele se svatým opatem Bertariem, zakladatelem středověkého

Cassina: přeživší mniši se usadili nejprve v Teanu a pak v Capuy, avšak teprve v polovině X. století dochází k plné obnově řeholního života díky opatu Aligernovi.

V průběhu XI. století se tu vystřídalo mnoho velkých opatů: Teobald, Richelio, Federico z Loreny, který se později stal papežem, jenž přijal jméno Štěpán IX.: tito všichni pozvedli Montecassino na velmi prestižní úroveň, a to jak na poli církevním, tak i politickém. Skutečného vrcholu pak bylo dosaženo díky zcela mimořádné osobnosti opata Desideria.

Přítel a spolupracovník papeže Řehoře VII. v boji za svobodu Církve, se Desiderius – opat a kardinál – stane jeho pozdějším nástupcem, který přijal jméno Viktor III.: v době, kdy jako opat stál v čele kláštera, byla postavena nádherná bazilika, obohatil klášter zdobenými kodexy, mozaikami, a liturgickým zlatem východního původu.

V roce 1349 došlo ke třetí zkáze, a to z důvodu zemětřesení: z úchvatné stavby, kterou nechal vybudovat Desiderius zůstalo jen pár zdí.

Při následné rekonstrukci bylo mnohé přidáno, včetně velkolepé výzdoby, dodávající klášteru majestát a monumentální výraz až do onoho temného 15. února 1944, kdy v konečné fázi II. světové války, se Montecassino stalo bojovou linií: místo modlitby a studia, které se za těchto mimořádných okolností stalo i pokojným útočištěm stovek bezbranných civilistů, bylo během tří hodin spojeneckého bombardování proměněno v hromady sutin, pod nimiž našlo smrt mnoho uprchlíků.

To, co vidíme dnes, bylo znovu vybudováno podle dávného architektonického modelu, v souladu se zásadou ctihodného opata Rey: „*kde bylo a tak jak bylo*“.

Různé druhy rekonstrukcí si vyžádaly celé desetiletí a byly financovány výlučně italským státem.

Po tolika událostech lze Montecassino právem symbolicky přirovnat k dubu, který ač skosen vichrem, znovu vyrašá s neztěněnou silou: „*succisa virescit*“.

Benediktinský řád dal Evropě svobodu a pokrok

(Benedikt XVI. v homílii při nešporách na Montecassinu, 24. května 2009)

Draží bratři a sestry velké benediktinské rodiny!

Jsem obzvláště vděčný, že mohu závěr své dnešní návštěvy, strávit na tomto posvátném místě, v opatství, které bylo čtyřikrát zničeno a zase postaveno, naposledy po bombardování za druhé světové války před 70 lety. *Succisa virescit*: slova jeho nového erbu dobře vyjadřují jeho dějiny. Montecassino jako staletý dub zasazený svatým Benediktem, byl „prořezán“ válečným násilím, ale povstal ještě mocněji. Nejednou jsem měl příležitost těšit se ze zdejší pohostinnosti mnichů a strávil jsem v tomto opatství nezapomenutelné chvíle ztišení a modlitby. Tento večer jsme zahájili zpěvem *Laudes regiae* v úvodu společného slavení nešpor ze slavnosti Ježíšova Nanebevstoupení. Každému z vás chci říci, jak mne těší, že sdílím tyto chvíle modlitby spolu s vámi. Všechny vás srdečně zdravím a děkuji za přijetí, které jste připravili mně a těm, kdo mne

na této apoštolské pouti doprovázejí. Zdravím zejména opata dom Pietra Vittorelliho, který mi tlumočil vaše pocity. Zdravím také přítomné opaty a abatyše benediktinských komunit.

Dnešní liturgie nás vybízí rozjímat tajemství Pánova Nanebevstoupení. V krátkém čtení z *prvního Petrova listu* jsme byli vybídnuti pohlédnout na svého Vykupitele, který „vytrpěl jednou smrt za hříchy“, aby nás přivedl k Bohu, po jehož pravici se nalézá po té, co „se odebral do nebe a jsou mu podřízeni andělé, mocnosti i síly“ (srov. 1 Petr 3,18.22). Ježíš „byl vzat vzhůru“ a zmizel svým učedníkům z očí, ale přesto je neopustil: „byl sice usmrčen podle těla, ale podle ducha dostal nový život“ (1 Petr 3,18), a nyní je přítomen novým způsobem niterně ve věřících, a v Něm je spása nabízena každé lidské bytosti bez rozdílu národnosti, jazyka a kultury. První *Petrův list* obsahuje přesné odkazy na základní kristologické události křesťanské víry. Snahou apoštola je osvětlit universální přínos spásy v Kristu. Podobnou snahu nalézáme u svatého Pavla, jehož dvoutisícileté výročí narození slavíme, a který píše Korintské komunitě: „Umřel za všechny, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sobě, ale pro toho, který za ně umřel a vstal z mrtvých“ (2 Kor 5,15).

Nežít pro sebe, ale pro Krista – to je to, co dává plný smysl životu toho, kdo se Jím nechal uchvátit. Jasně to ukazují duchovní a lidské osudy svatého Benedikta, který opustil všechno a věrně následoval Ježíše. Vtělil do svého života evangelium a stal se iniciátorem nezměrného hnutí duchovní a kulturní obnovy Západu. Rád bych zde poukázal na jednu mimořádnou událost z jeho života, o níž referuje životopisec svatý Řehoř Veliký, a vám je jistě dobře známa. Dalo by se skoro říci, že také svatý Patriarcha byl „vzat vzhůru“ jakousi nepopsatelnou mystickou zkušeností. V noci 29. října roku 540 – čteme v jeho životopise – když stál u okna „s očima upřenýma ke hvězdám zahloubal se světec do božské kontemplace a pocítil, že jeho srdce zahořelo... Hvězdné nebe bylo pro něho jako vyšívaná opona halící Svatého svatých. Náhle jeho duše pocítila, že je přenesena na druhou stranu opony, aby bezprostředně nazírala tvář Toho, který přebývá v nedostupném světle“ (srov. A.I.Schuster, *Storia di san Benedetto a dei suoi tempi*, Ed.Abbazia di Viboldone, Milano, 1965, str. 11). Poté co byl podobně jako Pavel vytržen do nebe, musel se v důsledku této mimořádné duchovní zkušenosti zajisté změnit i život svatého Benedikta, musel začít nový život. Přestože vidění bylo přechodné, účinky zůstaly, ba jeho samotná fyziognomie, jak tvrdí životopisci, byla pozměněna, jeho vzhled zůstal navždy prozářen a jeho vystupování bylo andělské, takže ačkoli žil na zemi, bylo zřejmé, že jeho srdce je už v Ráji.

Svatý Benedikt obdržel tento božský dar určitě ne proto, aby byla uspokojena jeho intelektuální zvědavost, ale spíše proto, aby charisma, kterým jej Hospodin obdařil, mělo schopnost reprodukovat v klášteře samotný nebeský život a zavést harmonii stvoření skrze kontemplaci a práci. Právem jej proto církev ctí jako „vynikajícího učitele mnišského života“ a „učitele duchovní moudrosti v lásce k modlitbě a k práci“; „zářivého vůdce národů ve světle evangelia“, který „pozvedl k nebi zářivou cestu“ a učí lidi všech dob hledat Boha a Jím připravené věčné bohatství (srov. *Preface o světcích* v mnišském dodatku k ŘM, 1980, 153).

Ano, Benedikt byl zářivým příkladem svatosti a ukázal mnichům Krista jako jediný velký ideál; byl mistrem civilizace, která nabízí vyváženou a odpovídající vizi božských požadavků a posledních cílů člověka, měl také stále na paměti potřeby a důvody srdce při vyučování a vytváření autentického a trvalého bratrství, aby ve spleti sociálních vztahů

nezmizel zřetel na jednotu ducha, schopnou ustavičně tvořit a živit pokoj. Nikoli náhodou slovo *Pax* vítá poutníky a návštěvníky u bran tohoto opatství, rekonstruovaného po nezměrné destrukci za druhé světové války a tyčícího se jako mlčenlivá výzva k odmítnutí každé formy násilí a k vytváření pokoje v rodinách, společenstvích, mezi národy a v celém lidstvu. Svatý Benedikt vybízí každého, kdo vystupuje na tuto horu, aby hledal pokoj a následoval ho: „*inquire pacem et sequere eam* (Žl 33,14-15)“ (Řehole, Prolog, 17).

Kláštery se v této škole staly během staletí zapálenými středisky dialogu, setkání a požehnaného smísení různých národů, sjednocených evangelní kulturou pokoje. Mniši dovedli vyučovat slovem a příkladem umění pokoje a konkrétně tak uskutečňovat tři „závazky“, které Benedikt označuje za nezbytné pro zachování jednoty Ducha mezi lidmi: kříž, který je samotným zákonem Kristovým; kniha, tj. kultura; a pluh, který naznačuje práci, vládu nad hmotou a časem. Díky působení klášterů, artikulovaného v tomto trojím každodenním úsilí modlitby, studia a práce, dosáhly celé národy evropského kontinentu autentického osvobození a blahodárného mravního, duchovního a kulturního rozvoje, dostalo se jim výchovy ke smyslu pro kontinuitu s minulostí, pro konkrétní nasazení za obecné dobro a pro otevřenost k Bohu a k transcendentní dimenzi. Modleme se, aby si Evropa dovedla stále cenit tohoto odkazu křesťanských principů a ideálů, které jsou nezměrným kulturním a duchovním bohatstvím.

To je možné pouze tehdy, přijímá-li se stálé učení svatého Benedikta, totiž *querere Deum*, hledání Boha, jakožto základního úsilí člověka. Lidská bytost neuskuteční plně sebe sama a nemůže být plně šťastna bez Boha. Je právě na vás, drazí mniši, abyste byli živými příklady tohoto vnitřního a hlubokého vztahu k Bohu a bez kompromisů uskutečňovali program, který váš Zakladatel shrnul slovy „*nihil amoris Christi praeponere*“ – „nic ať nemá přednost před láskou ke Kristu“ (Řehole 4,21). V tom spočívá svatost, nabídka platná pro každého křesťana zejména v naší době, v níž je tak zřejmá nezbytnost zakotvit život a dějiny v pevných duchovních základech. Proto je vaše povolání, drazí bratři a sestry, více než aktuální a vaše mnišské poslání je nezbytné.

Svatý patron Evropy z tohoto místa, kde spočívají jeho ostatky, i nadále všechny zve, aby pokračovali v jeho díle evangelizace a humanizace. Povzbuzuje v první řadě vás, drazí mniši, abyste zůstali věrni duchu počátků a byli autentickými interprety jeho programu duchovní a sociální obnovy. Kéž vám Pán udělí tento dar na přímlovu vašeho Zakladatele, jeho sestry svaté Scholastiky a řádových světců a světic. A nebeská Matka Páně, kterou dnes vzýváme jako Pomocnici křesťanů, kéž nad vámi bdí a chrání toto opatství a všechny vaše kláštery jakož i toto diecézní společenství, které žije v okolí Montecassina. Amen!

PATRIS CORDE

APOŠTOLSKÝ LIST SVATÉHO OTCE FRANTIŠKA
U PŘÍLEŽITOSTI 150. VÝROČÍ VYHLÁŠENÍ SV. JOSEFA
PATRONEM VŠEOBECNÉ CÍRKVE

(Foto: socha sv. Josefa před areálem rodinné firmy Navláčil v Tlumačově)

SRDCEM OTCE: tak Josef miloval Ježíše, nazývaného ve všech čtyřech evangeliích »synem Josefovým«³⁸.

Dva evangelisté, Matouš a Lukáš, kteří ho zmiňují, o něm nemluví mnoho, ale přece jen dost na to, aby bylo možné pochopit, jakým typem otce byl a jaké poslání mu svěřila Prozřetelnost.

Víme, že byl prostým tesařem (*Mk 13,55*), snoubencem Marie (srov. *Mt 1,18*; *Lk 1,27*); »mužem spravedlivým« (*Mt 1,19*), stále připraveným plnit Boží vůli, projevenou v jeho Zákonu (srov. *Lk 2,22.27.39*) a prostřednictvím čtyř snů (*Mt 1,20*; *2,13.19.22*). Po dlouhé a úmorné cestě z Nazareta do Betléma, viděl zrození Mesiáše ve stáji, protože jinde »pro ně nebylo místa« (*Lk 2,7*). Byl svědkem klanění pastýřů (srov. *Lk 2,8-20*) a Mágů (srov. *Mt 2,1-12*), kteří zastupovali lid Izraele a pohanské národy.

Měl odvahu ujmout se zákonného otcovství Ježíše, jemuž dal jméno zjevené andělem: »Ty mu dáš jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů« (*Mt 1,21*). Jak známo, dát někomu nebo něčemu jméno znamenalo u dávných národů stát se jejich vlastníkem, jak to učinil Adam ve vyprávění Geneze (srov. *Gn 2,19-20*).

V chrámu, čtyřicet dní po narození, Josef spolu s matkou obětoval Dítě Pánu a s údivem vyslechl prorocství, které Simeon pronesl o Ježíšovi a Marii (srov. *Lk 2,22-35*). Aby ochránil Ježíše před Herodem, pobýval jako cizinec v Egyptě (srov. *Mt 2,13-18*). Po návratu do vlasti žil ve skrytu maličké a neznámé obce Nazaret v Galileji - odkud, jak se říkalo, »nepovstane žádný prorok« a »nemůže vzejít nic dobrého« (srov. *Jan 7,52*; *1,46*) – daleko od Betléma, svého rodného města, i od Jeruzaléma, kde stál chrám. Když, právě během pouti do Jeruzaléma, ztratili dvanáctiletého Ježíše, on i Maria jej s úzkostí hledali a našli ho v chrámu, jak rozmlouval se znalci Zákona (srov. *Lk 2,41-50*).

Po Marii, Matce Boží, žádný světec nezaujímá v papežském magisteriu takový prostor jako Josef, její manžel. Moji předchůdci prohloubili poselství, soustředěné v těch několika zmínkách, jež podávají evangelia, aby více zdůraznili jeho ústřední roli v dějinách spásy: blahoslavený Pius IX. jej prohlásil »Patronem katolické církve«³⁹, ctihodný Pius XII. jej představil jako »Patrona pracujících«⁴⁰ a svatý Jan Pavel II. jako »Ochránce Vykupitele«⁴¹. Lid jej vzývá jako »patrona šťastné smrti«⁴².

³⁸ (*Lk 4,22*; *Jan 6,42*; srov. *Mt 13,55*; *Mk 6,3*)

³⁹ S. Rituum Congreg., *Quemadmodum Deus* (8 dicembre 1870): *ASS* 6 (1870-71), 194.

⁴⁰ Cfr promluva k ACLI u příležitosti slavnosti svatého Josefa Dělníka (1. května 1955): *AAS* 47 (1955), 406.

Proto, u příležitosti 150. výročí jeho vyhlášení za *Patrona katolické církve* bl. Piem IX., 8. prosince 1870, bych chtěl - jak říká Ježíš - že "ústa mluví to, čím srdce přetéká (srov. Mt 12,34) se s vámi podělit o několik osobních zamyšlení nad touto mimořádnou postavou, tak blízkou lidské situaci každého z nás. Tato touha rostla během těchto měsíců pandemie, kdy uprostřed krize, jež nás postihuje, můžeme zakoušet, že „naše životy jsou spřádány a podpírány běžnými lidmi - obvykle opomíjenými - kteří se neobjevují na titulních stranách novin a časopisů, ani na velkých přehlídkách nejnovějších *show*, ale nepochybně dnes píší rozhodující události našich dějin: lékaři, zdravotníci a zdravotnice, zaměstnanci supermarketů, uklízečky, pečovatelky, dopravci, pořádkové síly, dobrovolníci, kněží, řeholnice a tolik a tolik dalších, kteří pochopili, že nikdo se nezachrání sám. [...] Kolik jen lidí denně prokazuje trpělivost a dodává naději, když se snaží nerozsévat paniku, nýbrž spoluodpovědnost. Kolik otců, matek, dědečků a babiček, učitelů ukazuje našim dětem nepatrnými všedními gesty, jak čelit a překonat krizi uzpůsobením zvyklostí, pozvednutím zraku a podnětem k modlitbě. Kolik lidí se modlí, obětuje a prosí za dobro všech“⁴³. Ve svatém Josefovi, muži procházejícím bez povšimnutí, muži každodenní, diskrétní a skryté přítomnosti, mohou všichni najít přímluvce, oporu a vůdce v těžkých chvílích. Svatý Josef nám připomíná, že všichni, kdo jsou zdánlivě skrytí či v „druhé linii“, mají nesrovnatelně výsostné postavení v dějinách

spásy. Jim všem patří slovo uznání a vděčnosti.

1. *Milovaný otec*

Velikost svatého Josefa spočívá v tom, že byl Mariiným manželem a Ježíšovým otcem. A jako takový „se dal do služby celého spásného záměru“, jak říká sv. Jan Zlatoústý⁴⁴.

Svatý Pavel VI. podotýká, že jeho otcovství se konkrétně vyjádřilo tím, že „učinil ze svého života službu, oběť tajemství vtělení a s vykupitelským posláním, které je s ním spjato; že použil zákonné autority nad svatou rodinou, která mu náležela, aby ji učinil naprostým darem sebe sama, svého života, své práce; aby obrátil své lidské povolání k rodinné lásce v nadlidskou oběť sebe sama, svého srdce a všech schopností, v lásku danou do služeb Mesiáše, vyrůstajícímu v jeho domě“⁴⁵.

Poutníci před chrámem na místě domu Svaté Rodiny v Nazaretě.
Peregrinatio ad Fontes Salutis, Izrael, 27. února 2013.

⁴¹ Apoštolská exhortace. *Redemptoris custos* (15. srpna 1989): *AAS* 82 (1990), 5-34.

⁴² *Katechismus katolické církve*, 1014.

⁴³ *Meditace v čase pandemie* (27. března 2020): *L'Osservatore Romano*, 29. března 2020, str. 10.

⁴⁴ *In Matth. Hom*, V, 3: PG 57, 58.

⁴⁵ *Homílie* (19. března 1966): *Insegnamenti di Paolo VI*, IV (1966), 110.

Pro tuto svou roli v dějinách spásy je sv. Josef otcem, jehož křesťanský lid vždycky miloval, což dokazuje skutečnost, že je mu na celém světě zasvěceno mnoho kostelů; že četné řeholní instituty, bratrstva a církevní uskupení jsou inspirovány jeho spiritualitou a nosí jeho jméno; a že k jeho počtě se po staletí konají různé pobožnosti. Mnoho svatých bylo jeho vroucími ctiteli, mezi nimi sv. Terezie z Avily, která si jej zvolila za svého přímluvce a prostředníka, jemuž se často svěřovala a od něj všechny milosti, o které ho prosila, dostávala; a povzbuzena vlastní zkušeností vybízela k úctě k němu druhé.⁴⁶

V každé modlitební knížce je nějaká modlitba ke sv. Josefovi. Zvláštní invokace se k němu obrací každou středu, a zvláště pak po celý měsíc březen, který je mu tradičně zasvěcen.⁴⁷

Důvěra lidu ve sv. Josefa je shrnuta ve výrazu: „*Ite ad Ioseph*“, který je odkazem na dobu hladu v Egyptě, kdy lidé žádali po faraónovi chléb a on jim odpověděl: »Jděte k Josefovi; udělejte, co vám řekne« (Gn 41,55). Jednalo se o Josefa, Jakubova syna, kterého bratři ze žárlivosti prodali (srov. Gn 37,11-28) a který - podle biblického vyprávění - se stal správcem Egypta (srov. Gn 41,41-44).

Jako potomek Davidův (srov. Mt 1,16-20), z jehož rodu se měl narodit Ježíš, podle příslibu daného Davidovi prorokem Nátanaem (srov. 2 Sam 7), a jako manžel Marie z Nazareta, je svatý Josef pojítkem, spojujícím Starý a Nový zákon.

2. Něžný otec

Josef viděl Ježíše den co den prospívat »v moudrosti, věku a milosti u Boha i u lidí« (Lk 2,52). Stejně, jak Pán činil s Izraelem, také on jej »učil chodit, bral jej za ruku: byl pro něj jako otec, který pozvedá dítě ke své tváři, sklání se k němu, aby mu dal najíst« (Oz 11,3-4).

Ježíš spatřoval v Josefovi Boží něhu: »jako se smilovává otec nad syny, tak se smilovává Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí« (Žl 103,13).

Josef jistě slyšel v synagoze během modlitby žalmů, že Bůh Izraele je Bohem něhy⁴⁸, že je dobrý ke všem a »soucit má se všemi svými tvory« (Žl 145,9).

Dějiny spásy se naplňují „v naději, proti vši naději“ (srov. Řím 4,18) a skrze naše slabosti. Příliš často si myslíme, že Bůh staví pouze na tom, co je v nás dobré a vítězné, zatímco značná většina Jeho plánů se uskutečňuje skrze naše slabosti a nehledě na ně. Pavel říká: »Abych se pro vznešenost těch zjevení nepyšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmocňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projevuje ve slabosti“« (2 Kor 12,7-9).

⁴⁶ *Vlastní životopis*, 6, 6-8.

⁴⁷ Přes čtyřicet let se denně po ránu modlím ke sv. Josefovi modlitbu, vzatou z jedné modlitební knížky, vydané v 19. století ženskou řeholní kongregací Ježíše a Marie a vyjadřující zbožnost, důvěru i jakousi provokaci ke sv. Josefovi: „Vznešený patriarcho, svatý Josefe, který můžeš učinit to, co je nemožné, pospěš mi na pomoc ve chvílích neklidu a těžkostí. Přijmi pod svou ochranu obtížné a svízelné situace, které ti svěřuji, aby došly šťastného konce. Můj milovaný otče, v tebe skládám celou svoji důvěru. Ať mi neříkají, že jsem tě vzýval nadarmo, a poněvadž s Ježíšem a Marií můžeš všechno, ukaž mi, že tvoje dobrota je tak velká jako tvoje moc. Amen.“

⁴⁸ Srov. Dt 4,31; Žl 69,17; 78,38; 86,5; 111,4; 116,5; Jer 31,20.

Pokud je perspektiva ekonomie spásy taková, musíme se naučit přijímat svoji slabost s hlubokým jemnocitem.⁴⁹

Zlý nás vede k tomu, že svoji křehkost posuzujeme negativně, zatímco Duch ji s něhou vynáší na světlo. Něha je tím nejlepším způsobem, jak se dotýkat toho, co je v nás křehké. Ukazování prstem a soud, který vynášíme nad druhými, jsou velmi často znamením naší neschopnosti vnitřně přijmout naši vlastní slabost, naši vlastní křehkost. Pouze něha nás uchrání od působení Žalobce (srov. Zj 12,10). Proto je důležité setkat se s Božím milosrdenstvím, zvláště ve svátosti smíření, a tak udělat zkušenost pravdy a něhy. I Zlý nám paradoxně může povědět pravdu, ale činí-li tak, potom proto, aby nás odsoudil. Víme však, že Pravda, která je od Boha, nás neodsuzuje, ale přijímá, objímá, podpírá a odpouští nám. Pravda se nám vždy ukazuje jako milosrdný Otec z podobenství (Lk 15,11-32): vychází nám vstříc, vrací nám důstojnost, znovu nás staví na nohy, strojí pro nás hostinu, s odůvodněním: »tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen« (v. 24).

Také Josefovou úzkostí prostupuje Boží vůle, jeho dějiny, jeho plán. Josef nás takto učí, že mít víru v Boha znamená také věřit, že Bůh může jednat i skrze naše obavy, naše křehkosti, naši slabost. A učí nás, že uprostřed bouří života, se nemusíme bát přenechat Bohu kormidlo naší bárky. Někdy bychom chtěli mít pod kontrolou všechno, ale On má vždy větší rozhled.

3. Poslušný otec

Podobně, jak to Bůh učinil s Marií, když jí zjevil svůj plán spásy, stejně zjevil své záměry i Josefovi; a učinil tak prostřednictvím snů, které v Bibli, jakož i u všech dávných národů byly považovány za jeden z prostředků, jimiž Bůh dává poznat svou vůli.⁵⁰

Josefa velice trápí nepochopitelné Mariino těhotenství: nechce ji »vydat veřejné pohaně«⁵¹ a rozhodne se »tajně se s ní rozejít« (Mt 1,19). V prvním snu mu anděl pomáhá jeho těžké dilema vyřešit: »Neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od jeho hříchů« (Mt 1,20-21). Jeho odpověď byla okamžitá: »Když se probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal« (Mt 1,24). Poslušností překonal své drama a zachránil Marii.

„Josefe, synu Davidův, neboj se vzít k sobě svou manželku Marii“.

Freska v klenbě presbytáře chrámu sv. Josefa v Nazaretě.

Peregrinatio ad Fontes Salutis, 27. února 2013.

⁴⁹ Srov. *Evangelii gaudium*, 88, 288.

⁵⁰ Srov. *Gen* 20,3; 28,12; 31,11.24; 40,8; 41,1-32; *Nm* 12,6; *I Sam* 3,3-10; *Dn* 2; 4; *Job* 33,15.

⁵¹ V takových případech bylo nařízeno i ukamenování (srov. *Dt* 22,20-21).

Ve druhém snu anděl Josefovi přikazuje: »Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil« (Mt 2,13). Josef neváhal a poslechl, aniž by si kladl otázky stran těžkostí, kterým jde vstříc: »Vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti« (Mt 2,14-15).

V Egyptě Josef s důvěrou a trpělivostí čekal na andělem slíbenou pobídku k návratu do své země. Jakmile jej božský posel ve třetím snu informoval, že zemřeli ti, kteří usilovali dítěti o život, a vybídl jej, aby vstal, vzal dítě i jeho matku a vrátil se do izraelské země (srov. Mt 2,19-20), znovu bez váhání poslechně: »Vstal, vzal dítě i jeho matku a odebral se od izraelské země« (Mt 2,21).

Avšak během zpáteční cesty, »když se doslechl, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se v městě, které se jmenuje Nazaret« (Mt 2,22-23).

Evangelista Lukáš pak říká, že Josef podstoupil dlouhou a obtížnou cestu z Nazareta do Betléma, podle nařízení císaře Augusta, které se týkalo sčítání lidu, aby se nechal zapsat ve svém rodném městě. A právě za těchto okolností se narodil Ježíš (srov. 2,1-7) a byl zapsán do seznamu impéria, jako všechny ostatní děti.

Potom se s nimi vydal na zpáteční cestu, šel do Nazareta a poslouchal je (Lk 2,51). Poutníci v chrámu nad domem sv. Josefa, kde žila Svatá Rodina. Na hlavním oltáři je nápis „*Catholici Moraviae 1926 Č.S.R.*“. Oltář byl zbudován z darů Spolku poutníků diecézy moravských do Svaté země a byl posvěcen 12. srpna 1928 košickým biskupem Jozefem Čárskym při IV. moravské pouti. V kázání zmínil: „**Když sem přijdou cizinci z celého světa a uvidí tento hlavní oltář a na něm odznak našeho státu a nápis ‚Catholici Moraviae‘, uvidí, že v našem státě jsou srdce, která Krista opravdu milují, za něho se obětují, že existují občané, jejichž znakem není rudá hvězda Moskvy, ale kříž...**“. *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 27. února 2013, Nazaret, Izrael.

Zvláště svatý Lukáš se snaží ukázat, že, Ježíšovi rodiče zachovávali všechny předpisy Zákona: obřad Ježíšovy obřízky, Mariina očišťování po porodu a obětování prvorozeného Bohu (srov. *Lk* 2,21-24).⁵²

V každé okolnosti svého života dokázal Josef vyslovit svoje „*fiat* – staň se“, jako Maria při Zvěstování a Ježíš v Getsemanech.

Josef jako hlava rodiny učil Ježíše být podřízen rodičům (srov. *Lk* 2,51) podle Božího přikázání (srov. *Ex* 20,12).

Ve skrytu Nazareta, v Josefově škole se Ježíš naučil plnit Otcovu vůli. Tato vůle se mu stala každodenním pokrmem (srov. *Jan* 4,34). I v nejtěžší chvíli svého života, kterou prožíval v Getsemanech, dal raději přednost vůli Otce a nikoli své vlastní⁵³ a »stal se poslušným až k smrti [...] a to k smrti na kříži« (*Flp* 2,8). Proto autor listu Židům vyvozuje, že Ježíš »se naučil svým utrpením poslušnosti« (*Žid* 5,8).

Ze všech těchto událostí vyplývá, že Josef "byl Bohem povolán, aby vykonáváním svého otcovství přímo sloužil Ježíšově osobě a poslání: právě tímto způsobem spolupracuje v plnosti časů na velkém tajemství vykoupení a je vpravdě "služebníkem spásy".⁵⁴

4. Otec v přijímání

Josef přijímá Marii aniž by stanovoval předběžné podmínky. Důvěřuje andělovým slovům: „Ušlechtilost jeho srdce mu dává podrobit lásce všechno, co se naučil ze Zákona; a dnes, v tomto světě, kdy je zjevné psychologické, verbální i fyzické násilí páchané na ženě, se Josef představuje jako postava uctivého, delikátního muže, který, ač nemá všechny informace, rozhoduje se pro dobré jméno, důstojnost a život Marie. A ve své pochybnosti o tom, jak nejlépe si počínat, mu Bůh osvětlením jeho úsudku pomohl volit“.⁵⁵

Tolikrát dochází v našem životě k událostem, jejichž význam nechápeme. Naše první reakce je často zklamání a vzpoura. Josef nechává svoje úsudky stranou, aby dal prostor tomu, co se děje, a jakkoli se to jeho očím jeví tajemné, přijímá to, zhostí se za to odpovědnosti a smíruje se s vlastními dějinami. Pokud se nesmíříme s našimi dějinami, nedokážeme ani udělat následující krok, protože zůstáváme stále v zajetí svých očekávání a následných zklamání.

Duchovní život, který nám Josef ukazuje, není cestou, která vysvětluje, nýbrž cestou, která přijímá. Pouze vycházejí z tohoto přijetí, z tohoto smíření, je možné také vytušit významnější dějiny, hlubší smysl. Jakoby to připomínalo slova Joba, jenž na výzvu manželky, aby se vzbouřil s ohledem na všechno to zlo, které ho potkalo: »Přijímáme-li od Boha dobro, proč bychom neměli přijímat zlo?« (*Job* 2,10).

Josef není mužem, který pasivně rezignuje. Jemu je vlastní odvážné a pevné nasazení. Přijetí je způsob, díky němuž se v našem životě projevuje dar síly, kterého se nám dostává od Ducha svatého. Jedině Pán nám může dát sílu přijímat život takový, jaký je, a dávat prostor i oné protichůdné, nečekané, neuspokojivé stránce existence.

⁵² Srov. *Lv* 12,1-8; *Ex* 13,2.

⁵³ Srov. *Mt* 26,39; *Mk* 14,36; *Lk* 22,42.

⁵⁴ Sv. Jan Pavel II., Apošt. exhortace *Redemptoris custos*, (15. srpna 1989), 8; *AAS* 82 (1990), 14.

⁵⁵ *Homílie při beatifikační mši svaté*, Villavicencio – Kolumbie (8. září 2017): *AAS* 109 (2017), 1061.

Ježíšův příchod mezi nás je darem Otce, aby se každý smířil s vlastními dějinami, i když je do důsledku nechápe.

Jako Bůh řekl našemu Světcí: »Josefe, synu Davidův, neboj se« (Mt 1,20), zdá se opakuje i nám: „Nebojte se!“. Je třeba odložit rozhořčení i zklamání a, bez jakékoli světské útrpnosti, ale silou plnou naděje - dát prostor tomu, co jsme nevybrali, ale co přesto existuje. Takovýto způsob přijetí života nás uvádí do skrytého významu. Život každého z nás se může zázračně obrodit, najdeme-li odvahu jej žít podle toho, co nám ukazuje evangelium. A nezáleží na tom, zda se všechno zvrátilo špatně a některé věci jsou už nyní nevratné. Bůh může dát vypučet květům i mezi skalami. A i když nám naše srdce něco vyčítá, Bůh »je větší než naše srdce a zná všechno« (1 Jan 3,20).

Opět se vrací křesťanský realismus, který nezhazuje nic z toho, co existuje. Realita, ve svojí tajemné nezvratnosti a složitosti, je nositelkou smyslu existence s jejími světly i stány. Proto apoštol Pavel praví: »Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému« (Řím 8,28). A svatý Augustin dodává: „i to, co se nazývají zlem (*etiam illud quod malum dicitur*)“⁵⁶. V této celistvé perspektivě dává víra smysl každé události, ať radostné či smutné.

Jsmo tedy daleci toho, myslet si, že věřit znamená snadná útěšná řešení. Víra, které nás učí Kristus, je naopak ta, kterou vidíme u svatého Josefa, jenž nehledal zkratky, ale "s otevřenýma očima" čelí tomu, co jej potkává a osobně za to přijímá odpovědnost.

Josefovo přijímání nás vyzývá, abychom přijímali druhé, bez výjimky, takové, jakými jsou, a měli náklonnost k slabým, protože Bůh si volí to, co je slabé (srov. 1 Kor 1,27), je »otec sirotků, ochránce vdov« a přikazuje milovat cizince.⁵⁷ Představuji si, že z Josefových postojů si Ježíš vzal podnět k podobenství o marnotratném synu a milosrdném otci (srov. Lk 15,11-32).

5. Tvořivě odvážný otec

Jestliže první etapou každého skutečného niterného uzdravení je přijetí vlastních dějin, tedy dát prostor v nás samotných i tomu, co jsme si ve svém životě nezvolili, je však třeba dodat další důležitou vlastnost: tvůrčí odvahu. Ta se vynořuje především tehdy, kdy se setkáme s těžkostmi. Tváří v tvář nějaké těžkosti je totiž možné se zastavit a vyklidit pole, anebo se nějakým způsobem přičinit. Někdy jsou to právě těžkosti, jež z každého z nás vytáhnou zdroje, o kterých jsem ani netušili, že je máme.

Mnohokrát nás při četbě evangelií o Ježíšově dětství napadá otázka, proč Bůh nezasáhnul nějak přímo a jasně. Bůh však zasahuje skrze události a lidi. Josef je člověkem, jehož prostřednictvím se Bůh stará o počátky dějin vykoupení. On je opravdovým „zázrakem“, kterým Bůh zachraňuje Dítě a jeho matku. Nebe zasahuje tím, že se svěřuje tvůrčí odvaze onoho muže, který když přišel do Betléma a nenašel útulek, kde by Maria mohla porodit, připraví a upraví stáj, aby se pokud možno stala přívětivým místem pro Božího Syna, který přichází na svět (srov. Lk 2,6-7). Před hrozícím nebezpečím ze strany Heroda, který chce Dítě zabít, Josef je opět ve snu varován, aby Dítě bránil, a uprostřed noci organizuje útěk do Egypta (srov. Mt 2,13-14).

⁵⁶ *Enchiridion de fide, spe et caritate*, 3,11: PL 40, 236.

⁵⁷ Srov. Dt 10,19; Ex 22,20-22; Lk 10,29-37.

Při povrchní četbě těchto vyprávění máme vždycky dojem, že svět je vydán napospas silným a mocným, avšak „dobrá zpráva“ evangelia spočívá v tom, že ukazuje, jak navzdory zpupnosti a násilí pozemských panovníků, Bůh vždycky nalézá způsob, jak uskutečnit svůj plán spásy. Také náš život někdy vypadá, že je vydán kvůli mocným, ale evangelium nám říká, že to, na čem záleží, dokáže Bůh vždycky zachránit, pod podmínkou, že používáme stejnou tvůrčí odvahu jako nazaretský tesař, který dokáže proměnit problém v příležitost, když vždy dává přednost důvěře v Prozřetelnost.

Pokud se někdy zdá, že nám Bůh nepomáhá, neznamená to, že nás opustil, nýbrž, že důvěruje nám, tomu, co můžeme navrhnout, vynalézt, najít.

Je to stejná tvůrčí odvaha, kterou prokázali přátelé ochrnulého muže, když jej dopravili před Ježíše tím, že jej spustili na lehátko otvorem ve stropě (srov. *Lk* 5,17-26). Těžkost jejich smělост a zarputilost nezastavila. Byli přesvědčeni, že tohoto nemocného může Ježíš uzdravit, a »když ho pro zástup lidí neměli kudy pronést, vystoupili na střechu, a otvorem ve stropě ho s lehátkem spustili doprostřed před samého Ježíše. Když viděl jejich víru, řekl: „Člověče, odpouštěj se ti hříchy!“« (v.19-20). Ježíš poznává tvůrčí víru, s níž se k oni muži snaží k Němu dopravit svého nemocného přítele.

Evangelium nepodává informace o tom, jak dlouho Maria a Josef s Dítětem zůstali v Egyptě. Zajisté však museli jíst, najít bydlení a práci. Netřeba velké představivosti, aby se v tomto ohledu překlenulo mlčení evangelia. Svatá Rodina musela čelit konkrétním problémům jako všechny ostatní rodiny, jako mnozí naši bratři migranti, kteří i dnes riskují život, donuceni neštěstím a hladem. V tomto smyslu jsem přesvědčen, že svatý Josef je opravdu zvláštním patronem všech, kdo musejí opustit svou zemi kvůli válkám, nenávisti, pronásledování a bídě.

Na konci každé události, jejíž protagonistou je Josef, evangelium podotýká, že vstal, vzal s sebou Dítě a jeho matku, a učinil, co mu Bůh přikázal (srov. *Mt* 1,24; 2,14.21). Ježíš a Maria, jeho Matka, jsou skutečně nejcennějším pokladem naší víry.⁵⁸

V plánu spásy nelze oddělovat Syna od Matky, od Té, která se „ubírala cestou víry a věrně udržovala své spojení se Synem až ke kříži“.⁵⁹

Vždycky se musíme ptát, zda všemi svými silami

Freska v klenbě presbytáře chrámu sv. Josefa v Nazaretě.

⁵⁸ Srov. S. Rituum Congreg., *Quemadmodum Deus* (8. prosince 1870): *ASS* 6 (1870-71), 193; Pii IX, *Inclytum Patriarcham* (7. července 1871): *l.c.*, 324-327.

⁵⁹ Conc. Ecum. Vat. II, Dogmatická konstituce. *Lumen gentium*, 58.

hájíme Ježíše a Marii, kteří jsou tajemně svěřeni naší zodpovědnosti, naší péči, naší ochraně. Syn Všemohoucího přichází na svět přijetím stavu velké slabosti. Potřebuje Josefa, aby jej bránil, chránil, o něj pečoval, aby ho vychovával. Bůh se svěřuje tomuto muži, stejně jako Marii, která v Josefovi nachází toho, kdo jí chce nejenom zachránit život, ale neustále bude pečovat o ni i o Dítě. V tomto smyslu svatý Josef nemůže nebýt Ochráncem církve, protože církev je prodloužením Kristova Těla v dějinách a současně mateřství církve je nastíněno mateřstvím Mariiným.⁶⁰ Josef tím, že ochraňuje církev, nadále chrání *Dítě a Jeho matku*, a také my tím, že milujeme církev nepřestáváme milovat *Dítě a jeho matku*.

Toto Dítě je Tím, kdo řekne: »Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali« (Mt 25,40). Tak každý potřebný, každý chudý, každý trpící, každý umírající, každý cizinec, každý vězněný, každý nemocný je „Dítětem“, které Josef stále chrání. Proto je svatý Josef vzýván jako ochránce ubohých, potřebných, vyděděných, zarmoucených, chudých, umírajících. A proto církev nemůže nemilovat především ty poslední, protože jim dal přednost Ježíš a osobně se s nimi ztotožnil. Od Josefa se musíme učit stejné péči a odpovědnosti: milovat Dítě a jeho matku, milovat Svátosti a dobročinnost; milovat církev a chudé. Každá z těchto skutečností je vždy *Dítě a jeho matka*.

SVATÝ JOSEF - "REDEMPTORIS CUSTOS" - OCHRÁNCE VYKUPITELE,
bdí od nynějška včel nad rodinnou stavební firmou Navláčil.
Žehnání sochy sv. Josefa u vstupu do areálu firmy v Tlumačově, 18.6.2016.

6. Pracující otec

Charakteristickým aspektem svatého Josefa, zdůrazňovaným již od dob první sociální encykliky Lva XIII., *Rerum novarum*, je jeho vztah k práci. Svatý Josef byl tesař, který poctivě pracoval, aby zajistil živobytí svojí rodině. Od něho se Ježíš naučil hodnotě, důstojnosti i radosti z toho, co znamená jíst chléb, které je plodem vlastní práce.

⁶⁰ Srov. *Katechismus katolické Církve*, 963-970.

V této naší době, kdy se práce znovu zjevně stává naléhavou sociální otázkou a nezaměstnanost tu a tam dosahuje impozantní úrovně, a to i v zemích, kde se po desetiletí žilo v jistém blahobytu, je nezbytné si znovu uvědomit a pochopit význam práce, jež dává důstojnost a jejímž příkladným patronem je svatý Josef.

Práce se stává účastí na samotném díle spásy, příležitostí k uspíšení příchodu Království, rozvoje vlastních možností a kvalit tím, že jsou dány do služeb společnosti a pospolitosti; práce se stává příležitostí realizace nejen pro nás samotné, nýbrž především pro onu původní buňku společnosti, kterou je rodina. Rodina, v níž by se nedostávalo práce, je více vystavena těžkostem, napětím, rozkolům a dokonce zoufalému a zoufajícímu pokušení rozpadu. Jak mluvit o lidské důstojnosti, aniž bychom usilovali o to, aby všichni a každý měli možnost důstojné obživy?

Člověk, který pracuje, ať už je jeho úkolem cokoli, spolupracuje se samotným Bohem, stává se tak trochu stvořitelem světa, který nás obklopuje. Krize naší doby, která je krizí ekonomickou, sociální, kulturní a duchovní, může být pro všechny výzvou ke znovuobjevení hodnoty, důležitosti a nezbytnosti práce, aby byl položen základ nové „normality“, z níž není nikdo vyloučen. Práce svatého Josefa nám připomíná, že sám Bůh, který se stal člověkem, se neštil pracovat. Ztráta práce, která v posledních časech postihuje tolik bratří a sester v důsledku pandemie Covid-19, musí být odkazem k přehodnocení našich priorit. Úpěnlivě prosme svatého Josefa dělníka, abychom našli cesty, které nás zaváží říkat: žádný mladý, žádný člověk, žádná rodina bez práce!

Otec ve stínu

Polský spisovatel Jan Dobraczyński ve své knize *Stín otce*⁶¹ vypráví formou románu život svatého Josefa. Působivým obrazem stínu vystihuje postavu sv. Josefa, který je ve vztahu k Ježíši pozemským stínem nebeského Otce: chrání jej, opatruje a nikdy se od Něj nevzdaluje, aby šel svou cestou. Pomysleme na to, co připomíná Mojžíš Izraeli: »V poušti jsi viděl, jak tě Hospodin, tvůj Bůh nesl, jako muž nosí svého syna, po celou cestu« (Dt 1,31). Tak Josef vykonával otcovství po celý svůj život.⁶²

Otci se nerodí, otcem se stává. A nelze se jím stát pouze přivedením dítěte na svět, nýbrž přijetím zodpovědné péče o ně. Pokaždé, když někdo přijme odpovědnost za život někoho druhého, v jistém smyslu tak vůči němu vykonává otcovství.

Ve společnosti naší doby se nezřídka zdá, že děti jsou sirotci bez otce. Také dnešní církve potřebuje otce. Je stále aktuální napomenutí svatého Pavla Korint'anům: »I kdybyste měli na tisíce vychovatelů v křesťanské víře, otců nemáte mnoho« (1 Kor 4,15); a každý kněz či biskup by měl jako apoštol dodat: »Já jsem se stal vaším otcem v Kristu Ježíši« (*ibid.*). A Galat'anům říká: »Moje děti, znovu vás bolestně rodím, dokud nenabudete podoby Kristovy« (Gal 4,19).

Být otcem znamená dát synovi zkušenost života, reality. Nikoli jej zadržovat a věznit, nikoli jej vlastnit, nýbrž uschopnit k rozhodnutím, svobodě a východiskům. Snad proto vedle názvu otec, tradice Josefovi dala i onen „nejčistší“. Není to pouze afektivní přívlastek, nýbrž syntéza postoje, který vyjadřuje opak vlastnění. Cudnost (čistota) je

⁶¹ V originále: *Cień Ojca*, Warszawa 1977.

⁶² Srov. Sv. Jan Pavel II, Apošt. exh. *Redemptoris custos*, 7-8: AAS 82 (1990), 12-16.

svoboda od vlastnění ve všech oblastech života. Jedině cudná (čistá) láska je opravdu láskou. Láska, která chce vlastnit, je nakonec vždy nebezpečnou, uvěznuje, dusí a činí nešťastnými. Sám Bůh miluje člověka čistou láskou, nechává jej svobodně se mýlit i stavět se proti Němu. Logika lásky je vždy logikou svobody, a Josef dovedl milovat mimořádně svobodně. Nikdy sebe sama nestavěl do středu. Uměl opustit střed a činit středem svého života Marii a Ježíše.

Josefovo štěstí nespočívá v logice sebeobětování, nýbrž sebedarování. V tomto člověku nikdy není znát frustrace, nýbrž jenom důvěra. Jeho přetrvávající mlčení neobsahuje stížnosti, nýbrž konkrétní projevy důvěry. Svět potřebuje otce, odmítá pány, odmítá toho, kdo chce vlastněním druhého vyplnit svoji vnitřní prázdnotu, odmítá ty, kdo směšují autoritu s autoritářstvím, službu se servilitou, konfrontaci s útiskem, dobročinnost s vyživováním, sílu s ničením. Každé pravé povolání se rodí ze sebedarování, kterým je zralost prosté oběti. Tento typ zralosti se žádá také v kněžství a v zasvěceném životě. Tam kde povolání k manželství, celibátu či panenství nedosáhne zralosti sebedarování a zastaví se u pouhé logiky oběti, namísto toho, aby se stalo znamením krásy a radosti z lásky, hrozí, že bude výrazem neštěstí, smutku a frustrace.

Otcovství, které nepodlehne pokušení žít životem dětí, otevírá vždycky netušené prostory. Každé dítě v sobě vždycky nosí tajemství, neznámo, které se vyjeví jen za pomoci otce, jenž respektuje jeho svobodu. Otce, který si je vědom, že svoji výchovatskou činnost dovršuje a svoje otcovství plně žije jen když se stal „neužitečným“, když vidí, že syn je samostatný a sám kráčí po cestách života; když se zaujme situací Josefa, který vždycky věděl, že ono Dítě nebylo jeho, ale bylo mu prostě svěřeno do péče. To je v podstatě to, co dává na srozuměnou Ježíš, když říká: »Nikomu na zemi nedávejte jméno „otec“, jenom jeden je váš Otec, a ten je v nebesích« (Mt 23,9).

Pokaždé, když jsme v situaci, kdy vykonáváme otcovství, musíme si vždycky připomínat, že nikdy nejde o výkon vlastnictví, nýbrž o „znamení“, odkazující k vyššímu otcovství. V jistém smyslu jsme všichni vždycky v Josefově situaci, jsme stínem jediného Otce, který je na nebesích, který »dává vycházet svému slunci pro zlé i dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým« (Mt 5,45); a stínem, který sleduje Syna.

»Vstaň, vezmi dítě i jeho matku« (Mt 2,13), říká Bůh svatému Josefovi.

Účelem tohoto apoštolského listu je rozhojnit lásku k tomuto velkému Světcí, abychom byli pohnuti vroucně se obracet k jeho přímluvě a napodobování jeho ctností a jeho nadšení.

Specifickým posláním Světců totiž není jen poskytování zázraků a milostí, nýbrž přímluva za nás před Bohem, jako to činili Abrahám⁶³ a Mojžíš⁶⁴, jak to činí Ježíš »jediný

⁶³ Srov. *Gen* 18,23-32.

⁶⁴ Srov. *Ex* 17,8-13; 32,30-35.

prostředník« (1 Tim 2,5), který je u Boha Otce náš »přímlovce« (1 Jan 2,1), »stále živý, aby se za nás přimlouval« (Žid 7,25; srov. Řím 8,34).

Svatí pomáhají všem věřícím „ke svatosti a k úsilí o dokonalost ve svém stavu“.⁶⁵ Jejich život je konkrétní důkaz, že je možné žít evangelium.

Ježíš řekl: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem« (Mt 11,29), a oni jsou také příkladem života hodného následování. Svatý Pavel doslova vybízel: »Buďte takoví, jaký jsem já!« (1 Kor 4,16).⁶⁶ Svatý Josef to říká svým výmluvným mlčením.

Tváří v tvář tolika světcům a světicím se svatý Augustin táže: „Mohli jiní, mohly jiné, proč bys nemohl ty, Augustine?“ A tak dospěl k definitivnímu obrácení, když zvolal: „Pozdě jsem si tě zamiloval, krásno tak dávná a tak nová.“⁶⁷

Nezbývá než úpěnlivě prosit svatého Josefa o milost milostí: o svoje obrácení.

K němu se obraťme naší modlitbou:

*Buď pozdraven,
ochránce Vykupitele,
a manželi Panny Marie.
Tobě svěřil Bůh svého Syna,
v tebe složila svou důvěru Maria;
s tebou se Kristus stal člověkem.*

*Svatý Josefe,
ukaz se otcem i nám,
veď nás na cestě života.
Vypros nám milost,
milosrdenství a odvahu,
a chraň nás všeho zla.
Amen.*

Řím, u sv. Jana na Lateránu, 8. prosince 2020,
slavnost Neposkvrněného Početí Panny Marie,
roku 2020, osmého mého pontifikátu.

Franciscus

⁶⁵ Conc. Ecum. Vat. II, Dogm. konst. *Lumen gentium*, 42.

⁶⁶ Srov. 1 Kor 11,1; Fil 3,17; 1 Ts 1,6.

⁶⁷ *Vyznání*, 8, 11, 27: PL 32, 761; 10, 27, 38: PL 32, 795.

Ozvěny z Nového Dvora

TRAPISTICKÉHO KLÁŠTERA BRATRA RAFAELA Z PODIVIC (Ing. Michala Navrátila)

O POPELEČNÍ STŘEDĚ

Milí přátelé,

9. ledna 2026 uplynulo čtyři sta let od narození Armanda Jeana le Bouthilliera de Rancé, známějšího jako Abbé de Rancé, reformátora trapistického opatství La Trappe ve Francii v 17. století. Pocházel z právnické šlechty, byl kmotřencem kardinála Richelieu, synem sekretářky královny Marie Medicejské... krásná rodina! Jeho rodiče ho nasměrovali

k církevní kariéře jen proto, aby si udrželi její výhody. Ve věku jedenácti let byl již kanovníkem katedrály Notre-Dame v Paříži a opatem komendátorem pěti klášterů, včetně La Trappe! Navštěvoval dvůr krále Slunce a zneužíval své postavení, až do dne, kdy vévodkyně de Montbazou, kterou upřímně miloval, ale se kterou žil neuspořádaně... náhle zemřela na nemoc.

Bylo mu 31 let. Po třech letech ústraní ve své rodinné rezidenci navštívil své opatství La Trappe, které bylo v zuboženém stavu. Obnovil je, znovu zavedl chórové modlitby a v červenci 1664 přijal opatské požehnání. Všechn svůj majetek prodal a vzdal se všech výhod. Radikální obrácení...

Abbé de Rancé není svatý. Byl zastáncem Přísné observance a byl v kontaktu s Domem Eustachem de Beaufortem, reformátorem Sept-Fons ze stejné doby. Jeho minulost ho přivedla k tomu, že přesunul důrazy v Řeholi sv. Benedikta směrem k větší kajícínosti a přísnosti. V době, kdy bohatí riskovali ztrátu smyslu pro věrný život, přitahoval mnoho lidí, kteří žíznil po věrnosti. Přestože některé

jeho způsoby byly přehnané, stal se Božím nástrojem, který umožnil mnoha cisterciáckým mnichům a mniškám odpovědět na Boží povolání. O sto let později bylo opatství La Trappe natolik silné, že jeho mniši přežili Francouzskou revoluci a stali se předky „trapistů“. Vděčíme mu za svou existenci. Je povzbudivé vidět, že Bůh umí použít nedokonalé svědky k uskutečnění svého díla. I my jsme nedokonalí. Dej Bůh, abychom byli schopni naplnit, co od nás očekává!

Nemáme před sebou žádné revoluce... ale nacházíme se na důležitém mezníku naší historie a potřebujeme vás. Za osmnáct měsíců oslavíme dvacáté páté výročí založení Nového Dvora. Čtvrt století... Obtíže nechyběly, ale máme Bohu, za co děkovat! Zakladatelé zestárli, i když jejich síly zůstávají nezmenšené. I naši přátelé zestárli. Doufáme, že jste v dobrém zdraví, ale

zjišťujeme – a kdo by se divil? – že průměrný věk našich přátel se zvyšuje... o jeden rok každý rok! Nemůžeme s tím nic dělat a vy také ne. Ale protože rozumíte, že bychom nemohli postavit klášter bez vás ani ho udržet až do dneška, pochopíte, že mám zájem vytvořit kolem mladých bratří, které nám Bůh poslal, skupinu přátel jejich generace. Vy jste tu byli s námi, když jsme vás potřebovali. I oni potřebují podporu při naplňování svého povolání a při přebírání odpovědnosti.

Pod vedením Otce opata ze Sept-Fons, Dom Thomase, jsme před šesti měsíci zahájili dlouhou úvahu o reorganizaci našeho hospodářského života, zjednodušení plnění komunitních služeb, aby každý mohl klidně vykonávat své mnišské povolání. Tato úvaha, která bude pokračovat ještě několik měsíců, již vedla ke dvěma důležitým rozhodnutím: jmenoval jsem nového celeráře (odpovědného za časné záležitosti komunity a údržbu budov) a nového ředitele Labory, našeho podniku, který spravuje mnišské produkty, jež vyrábíme. Bratr Simeon a bratr Klement mají oba třicet let! Otec Jiří, který tyto odpovědnosti vykonával od založení kláštera, je podpoří zajištěním administrativní správy. Otec Augustin si ponechá odpovědnost za finance obou struktur: kláštera i Labory. Zakladatelé, kteří nezklamali, vědí, že stále mají zastat svou roli a jsou připraveni sdílet své zkušenosti.

K tomuto dopisu přikládám odstavec, který vám umožní pochopit, jak nám můžete pomoci. Malé potoky tvoří velké řeky. Pokud máme mnoho přátel, každý nám může podle svých možností poskytnout podporu, kterou potřebujeme. V životě mnicha je modlitba za Církev a svět naprosto zásadní. Naproti tomu je jasné, že mniši potřebují Církev a ty, kdo žijí ve světě, aby mohli naplňovat své povolání. To je pro nás

tím důležitější, že nejen bratři zestárli, že naši přátelé zestárli... ale budovy kláštera také zestárly! Letos nás čeká nezbytná obnova klášterní chodby. A bratr Simeon, náš nový celerář, který vede restaurátorské práce už několik let, často přichází... s dlouhým seznamem úkolů! Budete o všem informováni, jakmile tyto práce zahájíme.

Děkujeme za vaši pozornost, děkujeme za vaše přátelství, děkujeme za vaši modlitbu! Tento vztah, který bych nazval „organickým“, mezi mnichy a jejich přáteli je nám velmi drahý. Myslím, že i vám. Vaše dny jsou trochu nabitě, stejně jako naše. Prokážete nám obrovskou službu, pokud si najdete čas přečíst závěr dopisu a odpovědět na něj.

Věrně a předem děkujeme!

br. M. - Samuel, opat novodvorský

Podpořte nové zakladatele!

Svatá Terezie z Avily, která se ve věci zakládání klášterů dobře vyznala, ujišťovala své sestry, že každá generace je zakladatelskou generací, v tom smyslu, že každá generace má odpovědnost pokračovat v díle zakladatelů a rozvíjet ho. Podpořte svou modlitbou a přátelstvím novou generaci mnichů Nového Dvora.

Pomozte nám omladit databázi našich přátel.

Kontaktujte své děti, vnoučata, přátele všech generací a navrhněte jim, aby zdarma a bez jakéhokoli závazku dostávali „Ozvěny z Nového Dvora“. Mohou psát bratru Janu Maria: bratr.janmaria@novydvur.cz a přidat také svou poštovní adresu.

Podpořte nás podle svých možností. Kromě darů, které nám můžete poslat v reakci na naši korespondenci, máme pro vás dva návrhy:

Pravidelným měsíčním darem – požádejte svou banku o nastavení trvalého příkazu dle vašich možností.

Odkazem v závěti prostřednictvím svého notáře. Čas od času takové odkazy dostáváme a vždy přicházejí jako dar Prozřetelnosti ve správnou chvíli. Zavazujeme se sloužit Gregoriánské mše (třicet mší za odpočinutí zesnulého) za tyto dárce, kteří se vrátili k Otci.

Opatství Nový Dvůr, Dobrá Voda 20, CZ 364 01 Toužim

tel. +420 353 300 500

email@novydvur.cz

novydvur.cz

STANOVY DIECÉZNÍHO FONDU DONÁTOR K ZABEZPEČENÍ PENĚŽNÍ ODMĚNY ZA SLUŽBU DUCHOVNÍCH, MEZD A PASTORACE OLOMOUCKÉ ARCIDIECÉZE

Čl. 1 Úvod

- § 1. Pokud se duchovní věnují své službě, zasluhují si odměnu, která je přiměřená jejich postavení se zřetelem na povahu úkolů i na okolnosti místa a času, aby z ní mohli zajistit své životní potřeby (kán. 281 CIC).
- § 2. Také ostatní, které církev zaměstnává, si zaslouží spravedlivou mzdu (KKC 2434).
- § 3. Církev se s důvěrou obrací na křesťany s prosbou o podporu, aby zajistila, co je nutné pro její vlastní účely (viz. kán. 1260 CIC). A připomíná povinnosti, které z toho vyplývají (kán. 222 CIC).
- § 4. Diecézní biskup je povinen oznámit věřícím tuto povinnost a vhodným způsobem naléhat na její plnění (kán. 1261 § 2 CIC).

Čl. 2. Zřízení fondu

- § 1. V olomoucké arcidiecézi je zřízen dekretem arcibiskupa čj: 7062/2024 ze dne 15.10.2024 diecézní fond na podporu financování peněžní odměny za službu duchovních, mezd a pastore olomoucké diecéze (dále jen fond), který v souladu s kán. 1263 a kán. 1274 § 1 CIC shromažďuje majetek nebo dary za účelem podpory zajištění financování peněžní odměny za službu duchovních, mezd zaměstnanců a podpory pastore.
- § 2. Tato podpora se řídí ustanoveními Kodexu kanonického práva a Katechismu katolické církve.
- § 3. Fond nemá právní subjektivitu, je organizační součástí arcibiskupství olomouckého.

Čl. 3. Správce fondu

- § 1. Fond řídí správce fondu, kterého jmenuje diecézní biskup po projednání se sborem poradců na dobu 5 let. Správcem fondu může být jmenován pouze kněz s kanonickým bydlištěm na území olomoucké arcidiecéze.
- § 2. Správce fondu je zároveň předsedou správní rady fondu.
- § 3. Povinnosti správce fondu:
 - 1° Řídí fond a jeho činnost ve spolupráci s generálním vikářem.
 - 2° Minimálně jednou ročně informuje diecézního biskupa a kněžskou radu o činnosti fondu.
 - 3° Minimálně jednou ročně informuje farnosti olomoucké arcidiecéze o hospodaření a aktuálních projektech.

Čl. 4. Správní rada fondu

- § 1. Správní rada fondu má 7 členů. Členové správní rady z důvodu úřadu, který zastávají, jsou generální vikář a správce fondu. Pokud by bylo více generálních vikářů, určí diecézní biskup při jmenování, který z nich bude členem správní rady. Jednoho člena jmenuje kněžská rada. Diecézní biskup jmenuje jednoho člena z řad kněží ustanovených ke službě v olomoucké arcidiecézi a tři členy z řad laiků s kanonickým bydlištěm v olomoucké arcidiecézi. Funkční období členů správní rady jmenovaných diecézním biskupem je pět let.
- § 2. Členství ve správní radě fondu zaniká uplynutím doby jmenování člena, rezignací přijatou diecézním biskupem, u členů ex offio také ztrátou úřadu. Diecézní biskup může správce fondu nebo člena správní rady fondu ze spravedlivého důvodu odvolat.
- § 3. Povinnosti správní rady fondu:
- 1° Schází se minimálně jedenkrát ročně.
 - 2° Připravuje roční rozpočet fondu.
 - 3° Navrhuje diecéznímu biskupovi opatření ke zlepšení hospodaření fondu.
 - 4° Každoročně předkládá diecéznímu biskupovi výroční zprávu s výsledky hospodaření fondu.
 - 5° Řeší odvolání podaná veřejnými církevními právníckými osobami proti stanovené výši povinného příspěvku do fondu. Proti stanovené výši povinného příspěvku do fondu se lze odvolat do 1 měsíce od stanovení této výše. V případě prvního stanovení výše odvodu se lze odvolat do 6 měsíců. Správní rada odvolání vyřeší v nejkratší možné době, nejpozději do 3 měsíců.
- § 4. Zasedání správní rady fondu svolává správce fondu nejpozději 3 dny předem. Správní rada fondu může zasedat, pokud je přítomen správce fondu a alespoň tři členové správní rady. Usnesení je přijato prostou většinou hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas správce fondu. V případě nutnosti je možné, aby se někteří nebo všichni členové zasedání účastnili prostřednictvím komunikační platformy.

Čl. 5. Příjmy fondu

- § 1. Do fondu mají povinnost přispívat veřejné církevní právnícké osoby určené diecézním biskupem. Výše povinného příspěvku je stanovena rozhodnutím diecézního biskupa při dodržení kánonu 1263 CIC.
- § 2. Další příjmy fondu tvoří:
- 1° Dary fyzických a právníckých osob.
 - 2° Příspěvky řeholních společností a společností apoštolského života působící na území olomoucké arcidiecéze stanovené dohodou.
 - 3° Kostelní sbírky na potřeby fondu vyhlášené diecézním biskupem. Tyto sbírky se dle rozhodnutí diecézního biskupa mohou započítávat do výše povinného příspěvku dle § 1.
- § 3. Finanční prostředky fondu jsou vedeny na samostatném bankovním účtu.

Čl. 6. Výdaje fondu

- § 1. Z fondu jsou přednostně hrazeny náklady na peněžní odměnu duchovních a související náklady.
- § 2. Z fondu se může přispívat na diecézní pastorační aktivity a programy.
- § 3. Z fondu mohou být také podpořeny pastorační projekty lokálního významu.

Čl. 7. Rozpočet fondu

- § 1. Roční rozpočet fondu navrhuje správní rada fondu na základě předpokládaných příjmů a výdajů fondu.
- § 2. Rozpočet fondu schvaluje diecézní biskup.

Čl. 8. Kontrolní orgán fondu

- § 1. Ekonomická rada olomoucké arcidiecéze kontroluje hospodaření fondu.
- § 2. Ekonomická rada každoročně předloží diecéznímu biskupovi zprávu o kontrole hospodaření fondu.

Čl. 9. Závěrečná ustanovení

- § 1. Stanovy fondu mají závaznost diecézního partikulárního zákona.
- § 2. Účinnost stanov nastává dnem zveřejnění v ACO.
- § 3. Stanovy jsou platné do odvolání diecézním biskupem.

Čj. 7062/2024

V Olomouci 15. 10. 2024

Mons. Josef Nuzík
arcibiskup olomoucký

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ

Směrnice č. 8 /2025

VÝPOČET PŘÍSPĚVKU FARNOSTI DO MZDOVÉHO FONDU V OLOMOUCKÉ ARCIDIECÉZI

Po projednání s kněžskou a ekonomickou radou olomoucké arcidiecéze stanovují, aby farnosti a duchovní správy olomoucké arcidiecéze hradily příspěvek do mzdového fondu olomoucké arcidiecéze. Příspěvek se skládá z části A a B a je stanoven takto:

Část A (Veřejná sbírka DONÁTOR)

1. Podle výsledků tří sčítání účastníků bohoslužeb z října 2024 byl určen počet osob starších osmnácti let, které v dané farnosti navštěvují nedělní bohoslužby. Za každou takto určenou osobu je stanoven příspěvek 600,- Kč za rok.
2. Takto stanovená částka, platná pro příspěvky do mzdového fondu v daném kalendářním roce, bude sdělena do 31.1. písemnou, elektronickou či jinak doložitelnou formou statutárním zástupcům farností, duchovních správ a děkanátní účetní.
3. Do Veřejné sbírky DONÁTOR mohou donátoři přispívat:
 - přímo úhradou na účet Veřejné sbírky č. 20200202/0800 pod přiděleným variabilním symbolem.
 - v hotovosti správci farnosti, duchovní správy (např. faráři, kaplanovi či zástupci Donátora pro farnost). Ten poté hotovost předá do pokladny farnosti a převede ji na účet Veřejné sbírky:
 - a) hromadný dar od registrovaných donátorů farnost zašle na účet Veřejné sbírky Donátor č. 20200202/0800 pod variabilním symbolem 22220011. Povinnou přílohou k platbě je tabulka ve formátu xlsx nebo ve formátu kompatibilním s uvedením jména plátce a jeho variabilním symbolem.
 - b) pokud dárce nechce být uveden, farnost zašle dar na účet veřejné sbírky Donátor č. 20200202/0800 pod variabilním symbolem 22220000 a uvede specifický symbol farnosti stanovený pro veřejnou sbírku Donátor.
4. K 31. 1. vyhotoví správce veřejné sbírky DONÁTOR souhrn darů uhrazených na bankovní účet DONÁTORA za uplynulý kalendářní rok za každou farnost a sdělí tuto skutečnost písemnou, elektronickou či jinak doložitelnou formou statutárním zástupcům farností, duchovních správ a děkanátní účetní.
5. Pokud bude odvod do Veřejné sbírky DONÁTOR pro farnost za daný rok vyšší než stanovený předpis, bude tento přeplatek zaslán na účet farnosti, a to nejpozději do 28.2. Farnost tyto finanční prostředky použije v souladu s účelem Veřejné sbírky Donátor.
6. Pokud bude odvod do Veřejné sbírky DONÁTOR pro farnost za daný rok nižší než stanovený předpis, musí farnost doplatit zbylou částku na účet č. 377688503/0300 pod variabilním symbolem 911310, jako specifický symbol uvede IČO farnosti do 30.4. Farnost může pro naplnění odvodu vyhlásit sbírku na DONÁTORA.

7. Děkanátní účetní zavedou rozdíl předpisů a darů z Veřejné sbírky DONÁTOR jako závazek nebo pohledávku do účetních knih. Účetní AO vystaví závazek na nedoplatky farností, přeplatek zaslaný do farností bude na AO zaúčtován jako snížení fondu DONÁTOR.
8. Výše příspěvku může být kdykoliv přezkoumána správní radou Donátora. Její výše může být pro následující rok navýšena či snížena. Nově stanovená částka bude sdělena do 31.1. písemnou, elektronickou či jinak doložitelnou formou statutárním zástupcům farností, duchovních správ a děkanátní účetní.
9. Na základě rozhodnutí arcibiskupa a v souladu s účelem, ke kterému byla veřejná sbírka vyhlášena, bude každý rok děkanátům po předložení žádosti vyplacen příspěvek na úhradu nákladů spojených s hlavní činností (výše příspěvku pro jednotlivé děkanáty je uvedena v příložené tabulce).

Část B (Mzdový fond z hospodářské činnosti)

1. Všechny farnosti a duchovní správy odvedou do mzdového fondu 30 % ze svého hospodářského výsledku z hospodářské činnosti vypočteného podle pravidel uvedených v bodě 2.
2. Odvod do mzdového fondu z hospodářské činnosti (tzv. „Třicítek“) bude vypočítán děkanátními účetními z výsledku hospodářské činnosti před zdaněním předchozího roku. Ve výpočtu základu pro odvod bude zohledněno:
 - a) prodej/směna nemovitého majetku určeného k hospodářské činnosti
 - b) zůstatková cena prodaného majetku
 - c) případně - nákup/směna nemovitého majetku určeného k hospodářské činnosti
3. Základ pro odvod (bez zaokrouhlení) každá farnost dále sníží o aktuální daň z příjmů právnických osob a z této částky vypočte 30 %. Takto vypočtená výše odvodu může být dále snížena o slevu 10.000,00 Kč, pokud příjmy z čistého nájemného nebo z ubytování přesáhnou 100.000,00 Kč (viz. účet v účtové osnově 602011).
4. Statutární zástupci farností a duchovních správ ve spolupráci s příslušnými účetními zašlou do 15. 5. následujícího roku výpočet výše ročního příspěvku za jim svěřené subjekty z posledního účetně uzavřeného roku ke kontrole na AO.
5. Kontrolu správného výpočtu bude provádět pracovník hlavní účtárny AO. Výsledek kontroly sdělí děkanátní účetní písemnou či elektronickou formou nejpozději do 25.6.
6. Ve velmi výjimečných případech může generální vikář na základě žádosti podané nejpozději do 30.6. statutárním orgánem farnosti osvobodit příspěvek farnosti nebo jeho část na jeden rok. Své rozhodnutí sdělí ordinář písemnou, elektronickou či jinak doložitelnou formou statutárnímu zástupci farnosti, duchovní správy a děkanátní účetní nejpozději do 15.7.
7. Poté děkanátní účetní zavedou do účetních knih výpočet příspěvku jako závazek vůči AO. Účetní AO zavedou příslušnou částku jako pohledávku vůči farnostem.

8. Farnost předepsanou částku uhradí do 30.6. na bankovní účet Arcibiskupství olomouckého č. 377688503/0300 pod variabilním symbolem 911370 a specifickým symbolem IČO farnosti.

Závěrečné ustanovení

1. Rozhodnutí platí od 1.1.2026.
2. Směrnice nahrazuje dřívější rozhodnutí arcibiskupa olomouckého o příspěvku do mzdového fondu AO a příspěvku na společné aktivity diecéze.
3. Rozhodnutí o deponování zůstává nadále v platnosti v nezměněné podobě.

V Olomouci dne 22.11.2024

Aktualizováno dne: 1.10.2025

č. j. 6988/2025

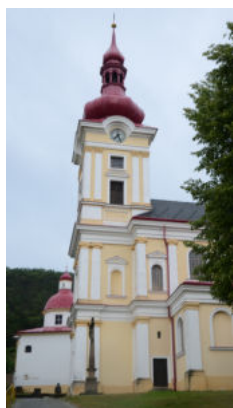

+ *Josef Nuzík*

Mons. Josef Nuzík
arcibiskup olomoucký

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYŠICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

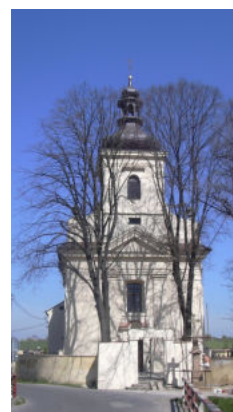
**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:**

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ODPLAŤ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

POKYN KE SLAVENÍ NEDĚLE

Sestry a bratři,

po uplynutí období, kdy platil přechodný dispens pro účast na nedělní bohoslužbě, připomínám praxi, která vychází z církevních dokumentů.

Direktář pro slavení neděle bez přítomnosti kněze v situaci, kdy není možné sloužit nedělní mši sv. na některých místech, určuje tyto způsoby účasti/slavení:

- 1) Účast na mši sv. v nejbližším kostele (**tento způsob má být u věřících upřednostněn**) a vztahuje se také na sobotní večerní mši sv. (s jakýmkoli formulářem)

není-li to možné, pak

- 2) Bohoslužba slova (ať už s podáváním nebo bez podávání sv. přijímání) vedená jáhnem nebo biskupem pověřeným laikem

není-li to možné, pak

- 3) Věnovat se modlitbě po náležitou dobu ve společenství nebo v rodině

není-li to možné, pak

- 4) Věnovat se modlitbě o samotě (k tomu může dobře posloužit i přenos elektronickými médii)

Připomínám, že o nedělích a zasvěcených svátcích může kněz sloužit tři mše sv. ze závažného důvodu a čtyři z velmi závažného důvodu (např. při zastupování). Ve všední den dvě mše sv. ze závažného důvodu a tři z velmi závažného důvodu.

Nemohou-li se věřící sejít ve svém kostele (ať už farním nebo filiálním) nebo kapli v neděli, velmi se doporučuje, aby se sešli jako místní společenství ke mši sv. (jestli to dovolují pastorační podmínky místnímu duchovnímu správci) nebo ke společné modlitbě (např. růženci, adoraci, bohoslužbě slova, křížové cestě apod.) ve všední den.

V neděli ať se vždy upřednostní slavení Eucharistie. Není-li to ze závažných důvodů možné, ať věřící zvolí jakoukoli formu společného slavení neděle, které má přednost před individuálním prožíváním.

*Mons. Josef Nuzík
arcibiskup olomoucký*

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Arabský ropný magnát naléhavě potřebuje krevní transfuzi. Krevní skupina šejka je zřídkavá a zjistilo se, že ji má jen jeden Žid. Ten souhlasil. Po transfuzi Arab daroval Židovi dům a luxusní auto. Po roce se situace opakovala – šejk opět naléhavě potřeboval krev. Žid s radostí daruje krev a šejk mu dal balení sušenek. Žid v úžasu: „Ale minule jste mi věnoval dům a auto!“ „Ano...“

odpovídá klidně šejk, „ale to jsem v sobě ještě neměl židovskou krev...“.

II.

Koaliční poslanec přijde do restaurace a říká číšníkovi: „Chtěl bych něco, co v parlamentu nemáme.“ Číšník odpovídá: „Mozeček může být?“

III.

V Negevské poušti po sobě pálí arabský a izraelský tank. Arabi střílejí jak pomínutí, Židé takticky odpovídají... a najednou je ticho. Izraelský tank vystrčí bílou vlajku a popojede blíž. Z arabského tanku vykukne hlava v turbanu: „Co je?“ Z izraelského tanku vykukne hlava v šábesdeklu: „Ali, mají náboje?“ Arab: „Nemám!“ Žid: „A nekoupili by?“

IV.

Syn přijde našťvaný ze školy: „Já to nechápu, tatí. Ti hlupáci v minulosti pořád válčili a vůbec nemysleli na nás, kteří se o tom teď musíme učit.“

V.

Archeolog vykopal kostru a po analýze hlásí na ústředí, že je stará 4 tisíce let a že zemřela na infarkt. Ústředí tomu nevěří, pošlou ji do Ameriky a ti po dvou letech hlásí, že je to pravda. Šéfům je divné, jak to ten archeolog mohl během minuty zjistit pouhým pohledem. On vysvětluje: „Jednoduché – ta kostra měla v ruce lísteček s textem: ‚Sázím 10 000 šekelů na Goliáše‘.“

VI.

„Proč mi lžeš, Pepíčku?“ ptá se učitelka. „Víš, co se stane z dětí, které lžou?“
- „Politici nebo poslanci, paní učitelko“.

VII.

V Americe na imigračním se ptají cikánů na důvod návštěvy USA. „Jdeme Trumpovi na pohřeb.“ – „Ale Trump přece žije!“ – „Nevadí..., my počkáme.“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 15. - 22. března 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 15. března	4. NEDĚLE POSTNÍ	PODIVICE 8.00: za + Vlastimíra PIVODU, rodiče, sestru, švagra, švagrovou, zetě, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu	
		DRYSICE 9.30: za + rodinu KNAPOVU a Boží požehnání pro živou rodinu	
		SV. KŘEST: VALENTINA ANNA PROCHÁZKOVÁ	
		PUSTIMĚŘ 11.00: za + manžele Zdeňku a Rudolfa ŠTOLFOVY, zetě Ing. Josefa STRAŇÁNKA, s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu	
	TOPOLANY - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	TOPOLANY 17.00	za živou a + rodinu OLEŠOVU, FLORKOVU a HAŠKOVU
PONDĚLÍ 16. března	PONDĚLÍ PO 4. NEDĚLI POSTNÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Jana SEDLÁČKA, bratra a rodiče z obou stran
ÚTERÝ 17. března - ÚTERÝ PO 4. NEDĚLI POSTNÍ - SV. PATRIK, BISKUP			
STŘEDA 18. března	STŘEDA PO 4. NEDĚLI POSTNÍ SV. CYRIL JERUZALÉMSKÝ BISKUP A UČITEL CÍRKVE	16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	
		DRYSICE 17.00: za + Jana a Růženu SKOPALOVY, za Anežku a Floriána ZAVADILOVY, živou a zemřelou rodinu	
ČTVRTEK 19. března	SLAVNOST SV. JOSEF, SNOUBENEC PANNY MARIE	PODIVICE 8.00	za + Josefa PIVODU, manželku, rodiče a celou zemřelou rodinu
PÁTEK 20. března	PUSTIMĚŘ - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	PÁTEK PO 4. NEDĚLI POSTNÍ	PUSTIMĚŘ 17.00: za + Marii KOUTNOU, manžela, rodiče a Boží požehnání pro rodinu	
	PODIVICE - 17.00: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
SOBOTA 21. března	SOBOTA PO 4. NEDĚLI POSTNÍ SV. BENEDIKT Z NURSIE, OPAT (+547), PATRON EVROPY	PODIVICE 8.00	ke cti sv. Benedikta, za mír na Ukrajině a ve světě, a za duchovní obnovu Evropy
NEDĚLE 22. března	5. NEDĚLE POSTNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za +Marii ŠKAŘOUPKOVOU, dva syny, zetě, snachu a Boží požehnání pro rodinu	
		DRYSICE 9.30: za + Josefa MAHDALA, manželku, bratry, rodiče, syna, dceru, vnuka, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PODIVICE 11.00: za + Vlastimila a Vlastu POSPÍŠILOVY, celou zemřelou rodinu a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	TOPOLANY 17.00

POŘAD BOHOSLUŽEB: 22. - 29. března 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 22. března	5. NEDĚLE POSTNÍ TOPOLANY - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	PUSTIMĚŘ 8.00: za +Marii ŠKAŘOUPKOVOU, dva syny, zetě, snachu a Boží požehnání pro rodinu	
		DRYSICE 9.30: za + Josefa MAHDALA, manželku, bratry, rodiče, syna, dceru, vnuka, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
		PODIVICE 11.00: za + Vlastimila a Vlastu POSPÍŠILOVY, celou zemřelou rodinu a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za +Marii a Martina BENÍČKOVY, rodiče, syna, živou a zemřelou rodinu
PONDĚLÍ 23. března - PONDĚLÍ PO 5. NEDĚLI POSTNÍ - SV. TURIBIUS Z MONGROVEJA, BISKUP			
ÚTERÝ 24. března - ÚTERÝ PO 5. NEDĚLI POSTNÍ			
STŘEDA 25. března	SLAVNOST ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ DEN MODLITEB ZA ÚCTU K POČATÉMU ŽIVOTU A ZA NENAROZENÉ DĚTI	PODIVICE 8.00: za + Marii MARÁKOVOU, manžela, syna a zetě	
		DRYSICE 16.30: za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro rodinu BENÍČKOVU a MAHDALOVU	
		PUSTIMĚŘ 18.00	za +rodinu HALAMKOVU a MANOVU
ČTVRTEK 26. března	ČTVRTEK PO 5. NEDĚLI POSTNÍ	KONCELEBRACE KNĚŽÍ DĚKANÁTU VYŠKOV	
		PODIVICE 8.30	za živé a zemřelé kněze vyškovského děkanátu
PÁTEK 27. března	PUSTIMĚŘ - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	PÁTEK PO 5. NEDĚLI POSTNÍ	PUSTIMĚŘ 18.00: za + Marii a Karla ADAMCOVY, rodiče z obou stran a Boží požehnání pro rodinu	
		PODIVICE - 17.00: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	
SOBOTA 28. března: SOBOTA PO 5. NEDĚLI POSTNÍ			
NEDĚLE 29. března	 KVĚTNÁ NEDELE PŘINESTE SI RATOLESTI KRABIČKY POSTNÍ ALMUŽNY PUSTIMĚŘ: 14.00-16.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ /P. JAROSLAV ŠPARGL/ TOPOLANY: 17.30-18.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za + rodinu LOUBALOVU, POSPÍŠILOVU a za živou a + rodinu NOVOTNOU	
		DRYSICE 9.30 za živé a zemřelé kněze, řeholnice, farníky, dobrodince farnosti a za dar víry pro nové generace	
		PODIVICE 11.00: za + Andělku a Petra ŠMEHLÍKOVY, syna, snachu a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
		TOPOLANY 18.00: za + rodinu NAVLÁČILOVU, dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro živou rodinu	